

Ohjelma 25.11.2021

Taloustorstai

klo 9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin** / Minnamaria Korhonen

klo 9.55 **Kuntien veroprosentit 2022 - Kuka nosti, kuka laski, kuka piti samana ja mitä tämä tarkoittaa?** / Pekka Montell

klo 10.15 **Valtionosuuskatsaus 2022 ja muutosvaikutukset vuodesta 2023 eteenpäin** / Olli Riikonen

Klo 10.35 **Sote-raha-asiat** / Mikko Mehtonen

klo 10.45 **SAKU Samankaltaiset kunnat** / Mikko Mehtonen

Klo 11.00 **Kestävä kuntatalous verkostohanke 2022 - 2024** / Jussi Sallinen

klo 11:20 **Mahdollisuuksien hyödyntäminen ja uhkien ennaltaehkäisy** / Jani Heikkala ja Markus Kiviaho, IA Insight Oy

klo 11:40 **Asiaa taloustavarasta -haaste**

Klo 11:45 **Näkemiin ja seuraava taloustorstai** / Minnamaria Korhonen

**KUNTA
LIITTO**

Ajankohtaista

Taloustorstai 25.11.2021

Minnamaria Korhonen @minnamariak

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 1

- AURA-käsikirjasta on julkaistu päivitetty versio 19.11.2021 Käsikirjaan tehdyt muutokset on lueteltu käsikirjan alussa olevassa versiohistoriassa.
- [Valtiovarainministeriön verkkosivuilla](#) on julkaistu luonnokset hyvinvointialueiden tililuettelotaulukosta ja tililuettelo koskevasta tulevaan hyvinvointialueiden AURA-käsikirjaan sisältyvästä ohjeistuksesta. Huomioitthan, että taulukko- ja ohjeistusluonnoksiin voi tulla vielä pieniä muutoksia ja täsmennyksiä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 2

- Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta ja toiminnasta – raportointikokonaisuuden (TOTT) testaus on nyt avoinna järjestelmätoimittajille ja raportoijille kuntatalouden tietopalvelun testipuolella.

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 3

- Tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt, liikelaitokset, vesihuollon taseyksiköt ja kuntayhtymät (TOLT) -raportointi vuodelle 2022 aukeaa marraskuun aikana Kuntatalouden tietopalvelussa. Raportointi koskee kaikki kuntia ja kuntayhtymiä. Mikäli näitä yksiköitä ei ole, on kuitenkin toimitettava tyhjä raportti Kuntatalouden tietopalveluun.

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 4

- Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmatietojen raportointi (KTAS) 2022 aukeaa 15.12.2021
Tietojen viimeinen hyväksyntäpäivä on 15.1.2022.
- Kunnan ja kuntayhtymän sekä sen liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön tilinpäätösarvioiden raportointi (KKTPA ja KLTPA) aukeavat 1.1.2022 Viimeinen hyväksyntäpäivä on 25.1.2022.

Ajankohtaisia tilaisuuksia

- Valtiovarainministeriö järjestää 8.12.2021 klo 13–15 webinaarin, jonka aiheena on hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien talousarviokysely kunnille. Lisätietoa webinaarista löytyy [valtiovarainministeriön verkkosivuilta](#).
- Valtiokonttori järjestää AURA tutuksi -webinaarin 14.12.2021 klo 10–11.30. Aiheena on palveluluokittaisen tiedon testaus ja ajankohtaiset asiat. Lisätietoa [Valtiokonttorin verkkosivuilta](#).

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2019	2020	2021	2022*	2023*
Sairausvakuutusmaksu	0,77	1,34	1,53	1,34	1,43
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05 ^{a)}	1,70 ^{b)}	1,90 ^{c)}	2,05 ^{d)}	2,05 ^{e)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu , keskimääräinen työnantajan osuus	21,2	20,8	20,73	20,3	20,3
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{f)}	17,25	16,85	16,83	16,83	16,8
Eläkemenoperusteinen maksuosa ^{g)}	3,95	3,95	3,90	3,5	3,5
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu	16,76	16,25	16,22	16,65	16,65
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,70	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,28	24,09	24,41	24,05	24,1
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-1,01	-0,19	+0,32	-0,37	+0,1
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	6,75	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,25	8,65	8,65	8,65	8,65

- a. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 086 500 euroon asti
- b. 0,45 % palkkasumman ensimmäiseen 2 125 500 euroon asti
- c. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 169 000 euroon asti
- d. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 197 500 euroon asti
- e. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,50 %.
- f. Palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä työkyvyttömyyseläkemaksun. **Taulukossa keskimääräinen työnantajan osuus.**
- g. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005. Maksu poistuu vuonna 2023 ja tilalle tulee **tasausmaksu**, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin.

* ennuste

Kevan jäsenyhteisön eläkemaksut

Prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta	2020	2021	2022*
Työansiopohjainen eläkemaksu (kaikilla jäsenyhteisöillä sama)	23,40	23,20	23,30
Työkyvyttömyyseläkemaksu, keskimäärin (jäsenkohtainen)	1,00	1,20	1,10
Palkkaperusteinen eläkemaksu yhteensä	24,40	24,40	24,40
Palkkaperusteiseen maksuun sisältyy työntekijän eläkemaksu:			
Alle 53v. ja 63 vuotta täyttäneet	7,15	7,15	7,15
53-62 -vuotailta	8,65	8,65	8,65
Työntekijän maksu keskimäärin	7,55	7,57	7,57
Eläkemenoperusteinen maksu, keskimäärin	3,95	3,90	3,50
ELÄKEMAKSUT YHTEENSÄ (ml. eläkemenoperusteinen maksu)	28,35	28,30	27,90

Eläkemenoperusteisen maksun budjetointi vuodelle 2022

Parhaan arvion vuoden 2022
eläkemenoperusteisesta maksusta saa
kertomalla vuoden 2021 työnantajan
ennakkomaksun luvulla 0,97.

0,97

Valtionavustukset Opetus- ja kulttuuripalvelut

Taloustorstai 25.11.2021

Päivi Väisänen-Haapanen @HaapaPaivi

Seuraa ja hae avustuksia Kuukauden tärpit!

OPH rahoitushaut <https://www.oph.fi/fi/rahoitushaut>

Vapaan sivistystyön ylimääräiset avustukset 24.11. asti.

Ammatillisen koulutuksen kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän kehittämisohjelma 29.11. asti.

Vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten esi- perus- ja lukiokoulutuksen järjestämiseen 2021 21.12. asti.

Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelma 7.1.2022 asti.

Erasmus+ hakuja vireillä.

OKM avustukset [Opetus- ja kulttuuriministeriön avustukset - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#) Useita avustuksia esim. ammatillinen koulutus, kulttuuri, liikunta, nuoriso...

Aluehallintovirastot [Valtionavustukset kirjastotoiminnan kehittämiseen – haku on käynnissä – Avustukset \(aviavustukset.fi\)](#)

Kirjastotoiminnan kehittäminen 30.11. asti.

Liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden investointiavustukset 31.12. asti.

Valtionavustusten kehittämis- ja digitalisointihanke 2019-2023

vm.fi

Kuntien valtionavustuskäytänteiden kehittämisjaoston väliraportti

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163521>

Kuntajaosto toteuttaa **työpajasarjan** niiden kehittämisalueiden työstämiseksi, joihin erityisesti uuden valtionavustusten toimintamallin on ajateltu tuottavan ratkaisuja. Jokaisessa työpajassa työstetään eri kehittämisalueita. Osallistua voi joko kaikkiin työpajoihin tai johonkin alla olevista:

- **1. työpaja:** Kuntalaisten tarpeisiin vastaava avustuskokonaisuus ja yhteistyö. Keskiviikko 24.11.2021 klo 9-12
- **2. työpaja:** Tulos- ja vaikutuslähtöinen, läpinäkyvä ja yhtenäinen avustustoiminta. Keskiviikko 8.12.2021 klo 9-12
- **3. työpaja:** Arviointi ja tulosten käytäntöön vienti. Keskiviikko 12.1.2022 klo 9-12

<https://vm.fi/tapahtumat/2021-11-24/kuntien-valtionavustuskaytanteiden-kehittamistyopaja>

Taloustorstai

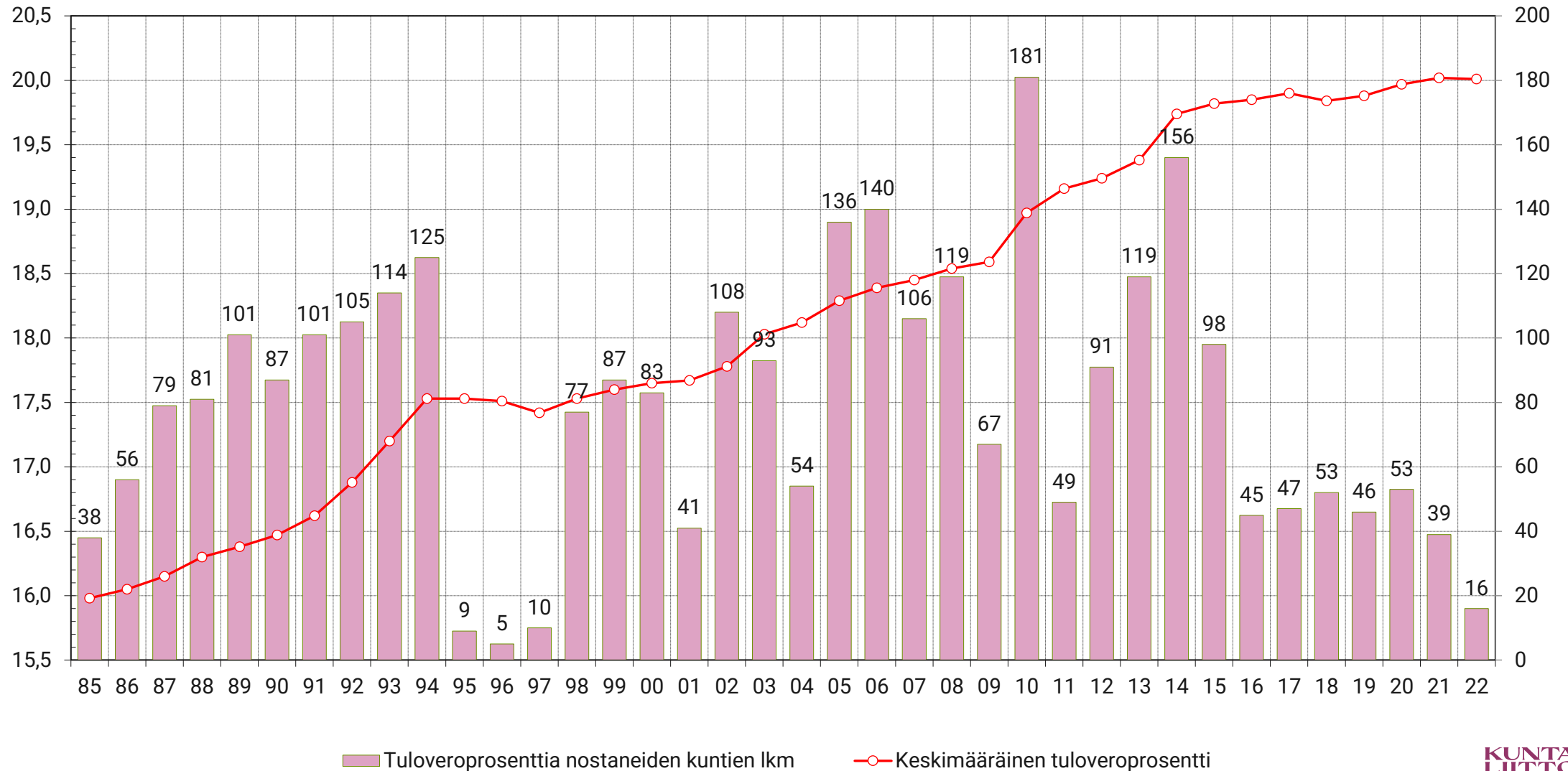
**Äänestä parasta
Asiaa taloustavarasta -
haastevideota**

Kuntien veroprosentit 2022 - Kuka nosti, kuka laski, kuka piti samana ja mitä tämä tarkoittaa?

Taloustorstai, 25.11.2021

Pekka Montell, @MontellPekka

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti sekä tuloveroprosenttia nostaneet kunnat 1985-2022

Tietoja kuntien tuloveroprosenteista vuosilta 2010-2022

Vuosi	Keskimääräinen tulovero-%			Tuloveroprosenttia muuttaneiden kuntien lkm		Korkein ja alhaisin tuloveroprosentti	
	painotettu	muutos %-yks.	arit. keskiarvo	nosti	laski	korkein	alhaisin
2010	18,97	0,38	19,60	181	2	21,00	16,25
2011	19,16	0,19	19,66	49	6	21,50	16,25
2012	19,24	0,08	19,81	91	3	21,75	16,25
2013	19,38	0,14	20,01	119	4	22,00	16,25
2014	19,74	0,36	20,36	156	0	22,50	16,50
2015	19,82	0,08	20,53	98	0	22,50	16,50
2016	19,85	0,03	20,60	45	3	22,50	16,50
2017	19,90	0,05	20,67	47	14	22,50	16,50
2018	19,84	-0,06	20,76	53	6	22,50	16,50
2019	19,88	0,04	20,84	46	5	22,50	16,50
2020	19,96	0,08	20,92	53	7	23,50	16,50
2021	20,02	0,06	20,98	39	4	23,50	16,50
2022	20,01	0,00	21,00	16	12	23,50	16,50

Ennätysharva kunta muutti soten alla veroprosenttejaan

Yhteenvedo kuntien tuloveroprosentti-päätöksistä vuonna 2022

- 281 kuntaa piti tuloveroprosentin ennallaan vuoden 2021 tasolla
- 16 kuntaa nosti tuloveroprosenttia.
 - 2000-luvun matalin lukumäärä
- 12 kuntaa laski tuloveroprosenttia
 - Tyypillistä vuotta korkeampi määrä

Tuloveroprosenttia korotti vuonna 2022 ennätysharva kunta

- Korottajia 16 kappaletta
- Korottajien määrä laski edellisestä vuodesta 23 kunnalla
- Suurimmat kunnat, jotka korottivat veroprosenttiaan olivat Kotka ja Nurmes
- Veroprosenttiaan korottaneissa kunnissa asui yhteensä reilu 115 836 asukasta.
- Suurin korotus oli 1,00 prosenttiyksikköä, joka tehtiin neljässä kunnassa
- Tyypillisin korotus 0,50 prosenttiyksikköä, 11:sta kunnassa
- Korotusten taustalla vaikuttaneita syitä
 - Menojen, erityisesti sote-menojen, kasvu on ollut ripeää, eikä kunnan taloutta ole saatu tasapainotettua riittävästi muilla toimilla
 - Kunnan tulokehitys on ollut vaimeaa muun muassa eläköitymisen ja heikosti kehittyvien verotulojen vuoksi. Covid19-pandemiaa ei juurikaan mainittu olennaisena kuntien veronkorotuksia aiheuttaneena tekijänä.
 - Kunnallisverokynnys (eli euromäärä, josta kunnallisveroa ryhdytään maksamaan) noussut palkkatuloissa jo 16 100 euron tuntumaan. Syynä kunnallisverosta myönnettävien verovähennysten kasvu. Etuudensaajalla kunnallisverokynnys on pienempi, noin 3 600 euroa.
 - Koulujen peruskorjausten ja uudisrakennushankkeiden sekä muiden rakennushankkeiden ja kunnallistekniikan investointien rahoittaminen
 - Kuntien tehtäviä on laajennettu viime vuosina ripeästi. Valtiolta laajeneviin tehtäviin myönnetty rahoitus ei välttämättä kata kuntakohtaisesti kaikkia kustannuksia, mikä aiheuttaa veronkorotuspaineita.

Maltillisten kuntaveronkorotusten taustalla muun muassa

Koronatuet 2020-2021

Valtion kunnille 2020-2021 myöntämät koronatuet ovat vakauttaneet kuntien taloutta ja ennaltaehkäisseet uusia sopeutuspaineita.

Talouden elpyminen

Talouskasvu on elpynyt Covid19-epidemiaan liittyneen pudotuksen jälkeen ja vahvistanut kunnan verotulokertymiä.

Tahto vähentää soten alla epävarmuutta ja lisätä elinvoimaa

Jos kunta korottaa veroja, se on pois paikkakunnan elinvoimasta. Sote-uudistuksen rinnalle ei haluta tuoda uusia rahoitusmuutoksia.

Valtaosa kunnista pitää kunnallisveron vuonna 2022 ennallaan

- Suurin osa kunnista pitää veroprosentin ennallaan vuonna 2022, yhteensä 281 kuntaa
- Valtion covid19-epidemiasta aiheutuneiden terveysturvallisuuden kustannusten täysimääräinen koronatuki vuonna 2021 on kompensoinut kuntien sote-kustannusten nousupainetta ja pienentänyt veronkorotuspaineita vuodelle 2022.
- Kunnat eivät ennakoineet sote-muutoksen rahoitusleikkauksia vuonna 2023 ja nostaneet kunnallisveroprosenttiaan varmuuden vuoksi. Veromuutoksilla ei ole haluttu lisätä epävarmuutta.
- Vaikka monissa kunnissa taloustilanne on vaikea erityisesti 2022 niin veronkorotuksia on pyritty välttämään. Ensisijaisia keinoja taloustilanteen paikkailuun ovat menosäästöt, investointien lykkääminen ja velanoton kasvu
- Veroprosentti koetaan kunnassa jo nykytasolla korkeaksi, eikä korotuksella haluta leikata alueen kulutusta ja elinvoimaa

Veroprosenttia laskeneiden kuntien määrä nousi

- Veroprosenttiaan laskee 12 kuntaa
 - Taivassalo (1 659 as.), Savonlinna (32 662 as.), Rauma (39 040 as.), Vaala (2 737 as.), Vesanto (1 972 as.), Maarianhamina (11 705 as.), Kustavi (962 as.), Lieto (20 146 as.), Siuntio (6 149 as.), Siikalatva (5 203 as.), Akaa (16 391 as.), Pelkosenniemi (931 as.)
- Veroprosentin laskun taustalla
 - imagosyitä
 - tahto houkutella kuntaan uusia asukkaita
 - Aikaisempina vuosina tehdyt sopeutustoimet ovat tasapainottaneet kunnan taloutta ja nyt kiristykset halutaan perua

Kunnallisverokynnys on noussut viime vuosien aikana

Palkansaaja ryhtyy maksamaan kunnallisveroa noin 16 100 euron vuosituloista.

Eläkeläinen ryhtyy maksamaan kunnallisveroa noin 11 700 euron vuosituloista.

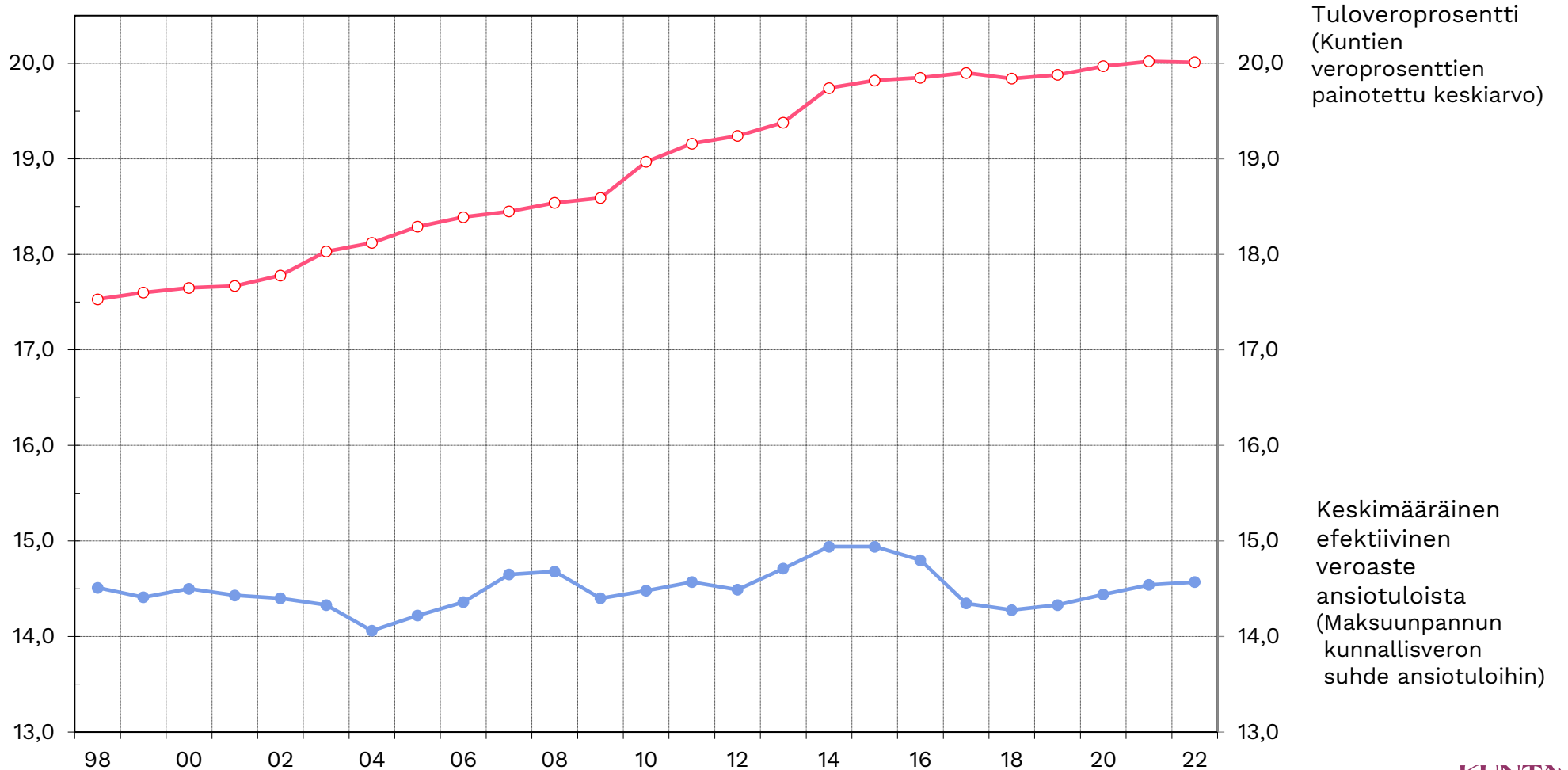

Etuudensaaja ryhtyy maksamaan kunnallisveroa noin 3 600 euron vuosituloista.

Nimellinen ja efektiivinen kunnallisveroprosentti

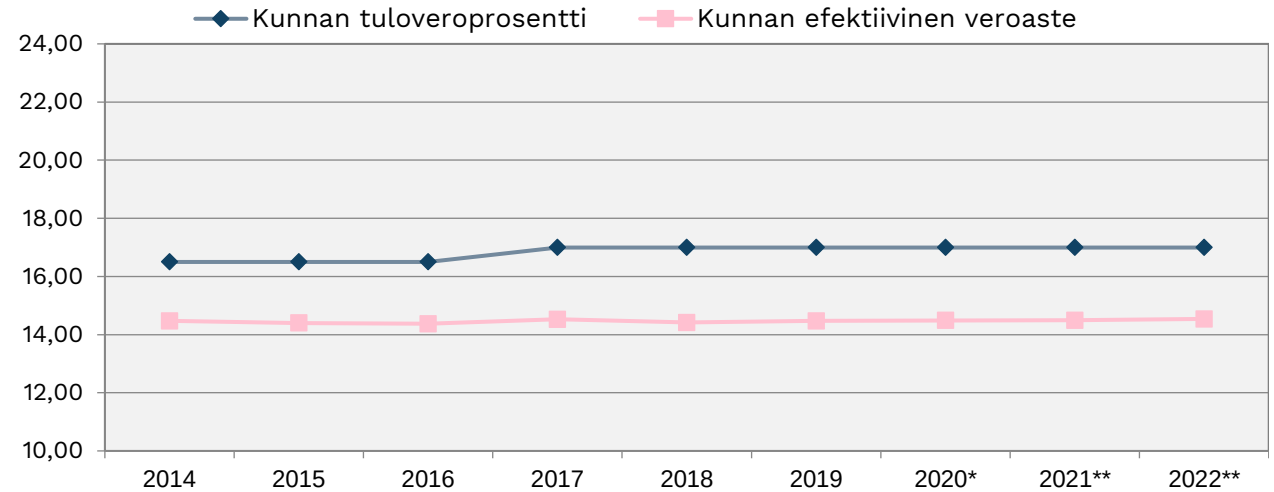
Useat kunnat ovat kompensoineet vähennysten korotuksen vaikutuksen nostamalla tuloveroprosenttiaan.

Vaikka nimellinen tuloveroprosentti on noussut, efektiivinen veroaste on kuitenkin jopa laskenut.

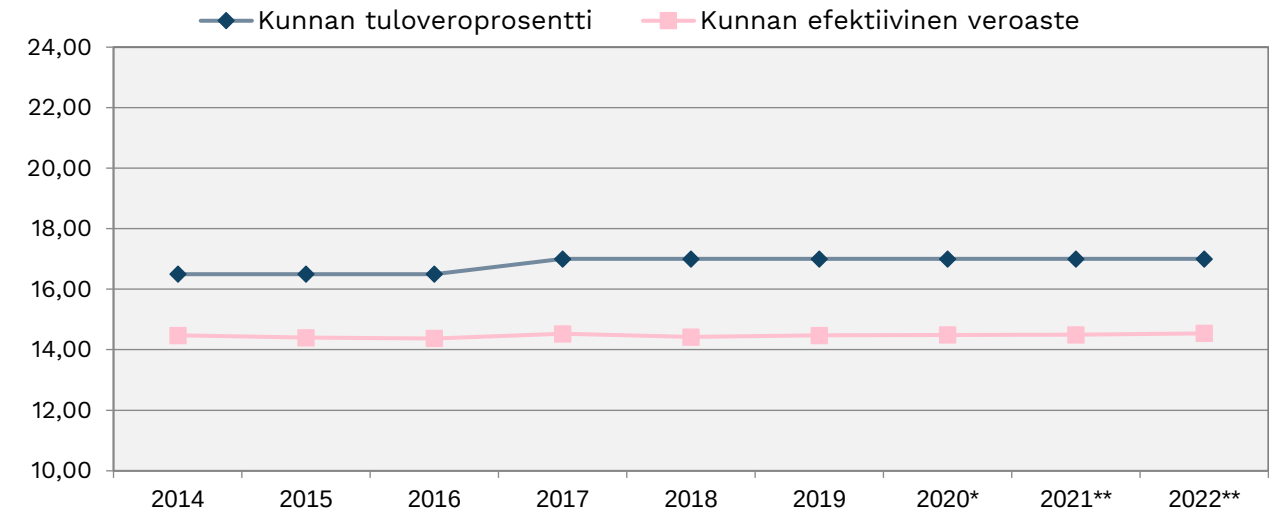

Nimelliset ja efektiiviset veroasteet kunnissa

- Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista (efektiivistä) veroastetta kunnissa joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.
- Ansiotulosta vähennetään erilaisia vähennyksiä josta saadaan verotettava tulo, josta laskennallisen veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti.
- Laskennallisesta kunnallisverosta vähennetään vielä vähennykset verosta josta muodostuu lopullisen maksuunpantavan kunnallisveron määrä.
- Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasoille jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi.

Rautavaaran kunnassa nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus on suurin verovuonna 2022, arviolta 9,54 % -yksikköä.

Kauniaisissa erotus on vastaavasti pienin, arviolta 2,46 % -yksikköä.

Kuntien kiinteistöverot vuonna 2022

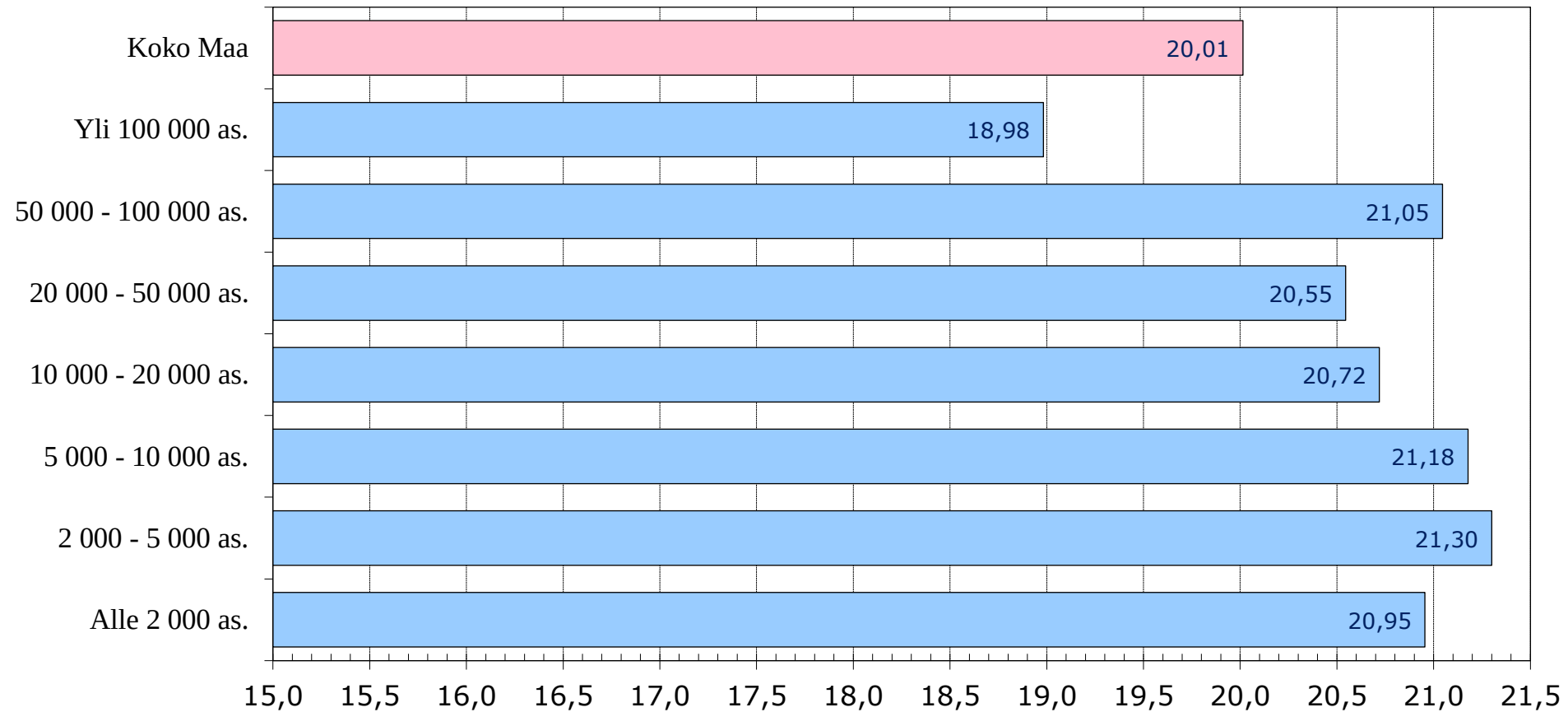
Kuntien kiinteistöveroprosentti	Yleinen	Vakituinen asunto	Muu kuin vakituinen asunto
Veroprosentin alaraja	0,93	0,41	0,93
Veroprosentin yläraja	2,00	1,00	2,00
Keskimääräinen veroprosentti 2021	1,11	0,51	1,21
Muutos %-yks	+0,00	+0,00	+0,01
Nostajien lukumäärä	11	9	9
Kiinteistövero milj.€			
Laskennallinen arvio vuodelle 2022	1 154	623	97
Veroprosentin muutoksen lask. vaikutus (m€)	+1,4	+1,5	+0,3

Yleinen, vakituisen asunnon tai muu kuin vakituisen asunnon kiinteistövero nousee yhteensä 14 kunnassa ja laskee 9 kunnassa.

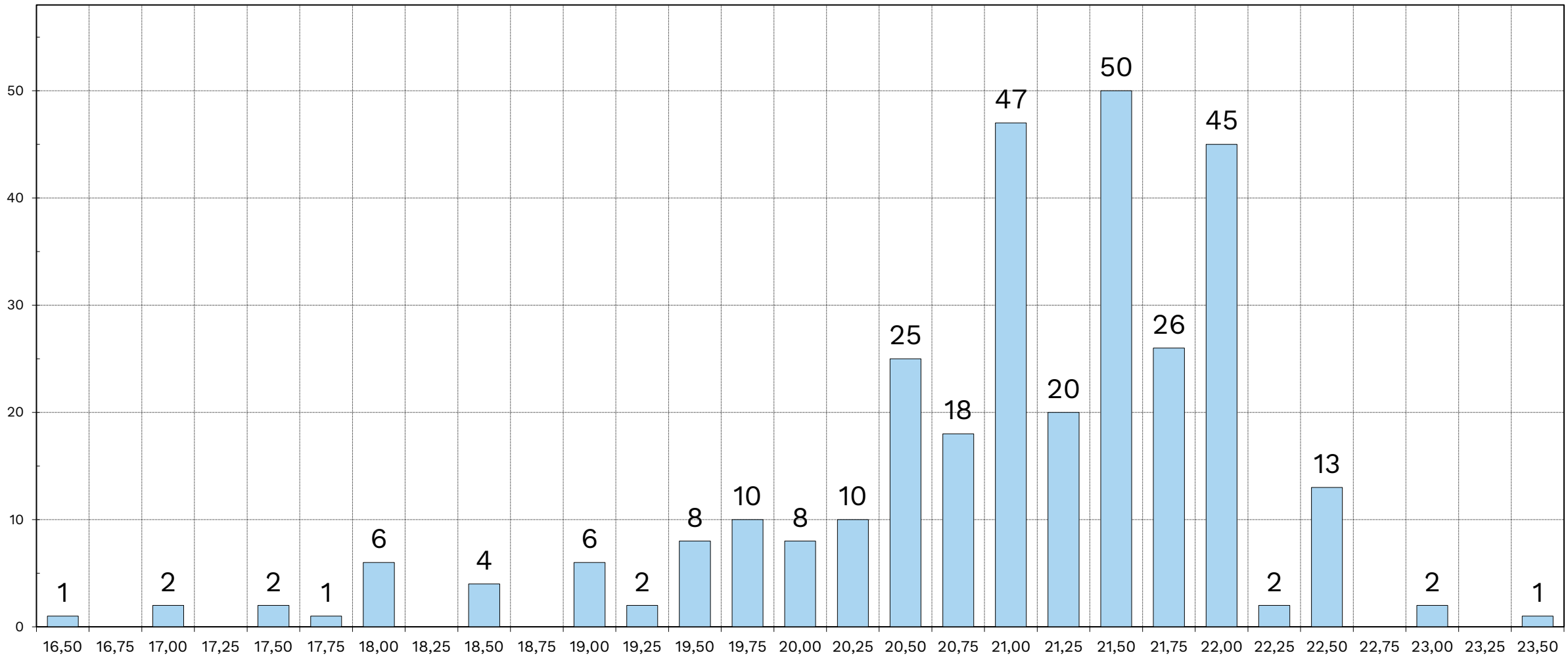
Tuloveroprosentit kuntakokoluokittain 2022

Verotettavilla tuloilla laskettu painotettu keskiarvo.

Kunnan asukasluku
31.12.2020
(v. 2022 kuntajaolla)

Kuntien lukumäärät vuoden 2022 tuloveroprosentin mukaan (yhteensä 309 kuntaa)

Kuntien verotulot

mrd.€

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verolaji							
Kunnallisvero	19,24	20,22	20,64	21,49	9,98	9,43	9,64
Yhteisövero	1,91	1,97	2,65	1,97	1,45	1,43	1,50
Kiinteistövero	1,87	1,75	2,01	2,04	2,05	2,08	2,10
Verotulot yhteensä	23,01	23,94	25,30	25,50	13,48	12,94	13,24
Muutos-%:							
Kunnallisvero	2,6	5,1	2,1	4,1	-53,6	-5,5	2,2
Yhteisövero	2,8	3,0	34,7	-25,7	-26,4	-1,4	4,9
Kiinteistövero	3,1	-6,6	15,0	1,5	0,5	1,5	1,0
Verotulot yhteensä	2,6	4,0	5,7	0,8	-47,1	-4,0	2,3
Tuloveroprosentti, keskim.	19,88	19,97	20,02	20,02	7,63	7,63	7,63
Yhteisöveroprosentti	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Osuus yhteisöverosta, %	31,30	42,13	44,34	34,19	22,73	21,71	21,81

Verotuloennusteet – kuluva vuosi odotettua parempi

- Kuluvan vuoden osalta ei ole ollut päivitystarvetta 27.9.2021 jälkeen
 - Valmistunut verotus 2020 ei tuonut yllätyksiä kunnallisveroon koko syksyn aikana.
 - Yhteisövero tosin kehittynyt paremmin (vrt. syyskuun lopun ennuste). Lopullinen verotus 2020 odotettua parempi ja kuluvan vuoden yhteisöveron ennakot ovat kehittyneet arvioitua paremmin.
 - Noin 10 % verovuoden 2021 kiinteistöverosta tilittyy vasta ensi vuoden tammi- ja helmikuussa (huomioitu kehikossa)

Seuraava veroennustekehikko julkaistaan ensi vuoden alussa

- Tulevassa veroennustekehikossa otamme mm. seuraavat asiat huomioon:
 - Lopullinen verokertymä vuodelta 2021.
 - Tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2022.
 - Valmistunut kuntakohtainen kunnallisverotus 2020 (ansiotulo- ja vähennystiedot julkaistaan Verohallinnon tiedon mukaan tilastotietokantaan joulukuun puolessa välissä).
 - Valmistunut kiinteistöverotus 2021 (julkaistiin maanantaina 22.11.).
 - VM:n joulukuun ennustekierros.
 - Toivon mukaan myös yhteisöveron kuntakohtaiset jako-osuudet verovuodelle 2022 (julkaistaan yleensä juuri ennen tammikuun tilityksiä).
- Ennusteessa on palkkatulojen 2021 osalta tarkoitus myös hyödyntää Verohallinnon uutta kuntakohtaista ansiotulotilastoa.
 - Joulukuun loppupuolella on marraskuun 2021 palkkatiedot löytyy tilastossa, jonka pohjalta voi paremmin arvioida palkkatulojen kehitys koko vuodelle 2021.

Pekka Montell

0440 851738

pekka.montell@kuntaliitto.fi

@MontellPekka

www.kuntaliitto.fi

Valtionosuudet 2022 ja muutosvaikutukset vuodesta 2023 eteenpäin

Taloustorstai 25.11.2021

Olli Riikonen, erityisasiantuntija

olli.riikonen@kuntaliitto.fi

Puh. 050 477 5619

Twitter @RiikosenOlli

Valtion rahoitus kunnille 2022

VALTIONAVUT

YHTEENSÄ N. 11,9 MRD.€ KUNNILLE

VALTIONOSUUDET

VM

$7,99 + 2,65 = 10,64$
mrd.€

OKM

$-1,5 + 1,5 \text{ mrd.€} =$
n. +/-0

VALTION-
AVUSTUKSET
1,3 mrd.€
- Eri ministeriöt

Kuntien valtionosuusrahoitus 2022

Peruspalvelujen valtionosuus (VM)

Pohjana laskennalliset kustannukset 30,9 mrd. €

Tehtävät: Sote, perusopetus, varhaiskasvatus, kirjasto, kulttuuri ja taiteen perusopetus.

Kunnille maksetaan 10,64 mrd. €:

Valtionosuudet 7,99 mrd. € + verotulomenetysten kompensaatiot 2,65 mrd. €

IKÄRAKENNE N. 70 %
21,5 MRD. €

SAIRASTAVUUS N. 24 %
7,3 MRD. €

**MUUT
TEKIJÄT
N. 7 %**
2 MRD. €

KUNNAN OMARAHOITUSOSUUS 23,6 MRD. € = 4290,50 €/AS.
(SISÄLTÄÄ VEROTULOMENETYSTEN KOMPENSAATION)

+/-

Lisäosat: syrjäisyys, saamen kotiseutu, työpaikkaomavaraisuus

+/-

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus

+/-

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset

=> Kunnille maksetaan
10,6 mrd. € = n. 1900 €/as.

Opetus- ja kulttuuritoimen
valtionosuus (OKM)
(v. 2021 luvuin)
Kunnille nettona
+4 milj.€

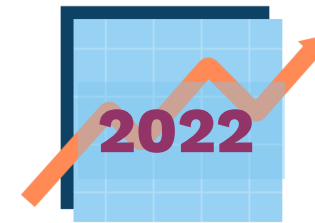
**KUNNAN V. 2022
OMARAHOITUSOSUUS**
* LUKIO 91 €/AS.
* AMMATILLINEN
KOULUTUS 186 €/AS.

JÄRJESTÄJÄKUNNALLE
VALTIONOSUUKSINA

- Lukio
- Ammatillinen koulutus
- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Kansalais-/kansanopisto
- Taiteen perusopetus
- Museo, teatteri, orkesteri
- Liikunta ja nuoriso

Mitä Kuntaliiton valtionosuuslaskelma kertoo?

Valtionosuuslaskelman räjäytys

Valtionosuusjärjestelmä on **hallinnollisesti kaksiosainen**.

VM:n että OKM:n valtionosuudet tulee muistaa laskea yhteen arvioitaessa kunnalle myönnetyn valtionosuuden kokonaismäärää.

Kun verotukseen tehdään muutoksia (verovähennyksiä lisätään), kuntien verotulot pienenevät. Näitä on kompensoitu kunnille jo usean hallituskauden ajan lisäämällä veromenetystä vastaava euromäärä kunnan valtionosuuteen. Tämä nykyään **verotulomenetysten korvauksen** nimellä maksettava euromäärä ei siis liity valtionosuuteen mitenkään, mutta valtionosuusjärjestelmää käytetään veromenetysten kompensatioiden maksamiseen.

”Valtionosuudet yhteensä” (ns. **oikea valtionosuus** = VM + OKM) on euromäärä, joka kunnille myönnetään peruspalvelujen järjestämiseen.

Valtionosuuksia maksettaessa em. eriin yhdistetään vielä **kotikuntakorvaukset**. Ne eivät ole kirjanpidollisesti valtionosuutta, vaan asiakaspalvelujen ostoja / myyntituloja toisilta kunnilta, mutta maksetaan kunnille valtionosuuksien yhteydessä.

Kuntanro	Kunta	Asukasluku 31.12.2020	5501 Peruspalvelujen valtionosuus	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (D+E)	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (v. 2021)	5890 Veromenetysten korvaus (ml. verolykkäysten takaisinperintä)	Valtionosuudet yhteensä	Valtionosuudet €/as.	Valtionosuuksien muutos yhteensä (ei huomioi OKM- vos-muutosta)	Muutos yhteensä %	Muutos yhteensä €/as.	Perus- palveluiden valtion- osuuden muutos, %	Veromenetysten korvauksen muutos (ml. verolykkäysten takaisinperintä), %
	YHTEENSÄ	5 503 664	7 162 142 895	790 639 060	7 952 781 955	3 617 548	2 648 400 023	10 604 799 526	1 927	585 804 580	5,8 %	104	3,9 %	12,1 %
5	Alajärvi	9 419	21 008 732	10 163 168	31 171 900	1 480 089	6 359 330	39 011 319	4 142	1 337 647	3,6 %	202	2,6 %	9,2 %
9	Alavieska	2 517	6 551 811	2 896 971	9 448 782	-542 988	1 674 337	10 580 131	4 203	1 006 287	10,5 %	403	10,0 %	9,7 %
10	Alavus	11 332	25 457 688	12 187 968	37 645 656	-723 533	7 728 461	44 650 585	3 940	2 554 908	6,1 %	270	5,3 %	9,5 %
16	Asikkala	8 059	14 767 784	4 146 546	18 914 330	-869 888	4 480 473	22 524 915	2 795	2 216 422	10,9 %	283	10,4 %	10,8 %
18	Askola	4 878	4 635 879	1 507 224	6 143 103	-287 017	2 457 498	8 313 584	1 704	128 510	1,6 %	48	-2,0 %	11,4 %
19	Aura	3 959	4 098 949	1 916 494	6 015 443	-18 544	2 046 419	8 043 319	2 032	531 749	7,1 %	126	5,7 %	11,4 %
20	Akaa	16 391	20 063 777	9 402 934	29 466 711	-2 647 536	8 520 771	35 339 946	2 156	2 049 153	6,2 %	135	4,1 %	11,6 %

Tuloslaskelmassa valtionosuudet ovat oma tiliryhmänsä. Kirjanpidossa valtionosuuksia kuitenkin kirjataan tarkemmin, vähintään neljälle eri tilille. Laskelmissa tililuettelomallin mukainen tilikoodi on ilmoitettu sarakeotsikossa.

Peruspalvelujen valtionosuus (VM) on **rakenteellisesti kolmiosainen**. Se muodostuu 1) kustannuserojen tasauksen, 2) tulopohjan tasauksen ja 3) muiden erien summana. Näistä tulopohjan tasaus on erotettu tässä laskelmassa omaksi sarakkeekseen sen yhteiskunnallisen kiinnostavuuden takia.

Esimerkkilaskelma valtionosuuden muodostumisesta vuonna 2022

Lähde:
Kuntaliiton valtionosuuslaskuri
2022

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2022

Ennakoarvio 8.10.2021. Laskuria päivitetään syksyllä 2021 valtion talousarviovalmistelun edetessä.

Kunta: Äänekoski

Klikkaa solu aktiiviseksi ja valitse kunta alasvetovalikosta

Asukasluku 31.12.2020: 18 577

YHTEENVETO

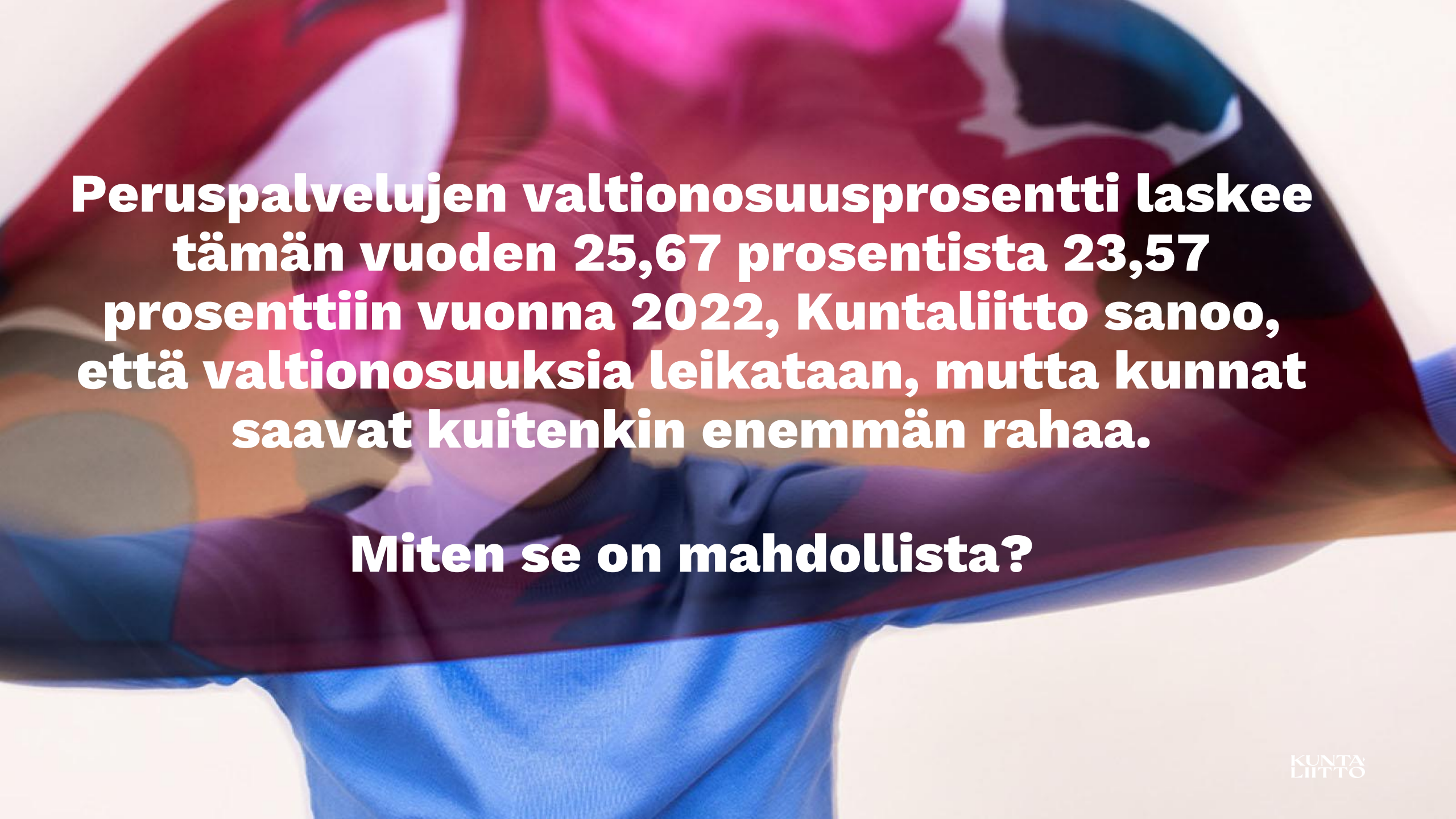
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)

	euroa	euroa/asukas
Ikärakenne	77 021 988	4 146
Sairastavuus	34 953 224	1 882
Muut laskennalliset kustannukset	4 404 931	237
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä	116 380 143	6 265
Kunnan omarahoitusosuus laskennallisesta kustannuksesta	-4 291 €/asukas	-4 291
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta	36 675 153	1 974
Lisäosat	838 909	45
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä	-888 640	-48
- mistä kunnan rahoitus Kelan myöntämän perustoimeentulotuen menoihin	-1 024 274	-55
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta	36 625 422	1 972
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+tasauslisä/-tasausvähennys)	6 547 463	352
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)	43 172 885	2 324
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet		
Vuoden 2021 rahoitus	-1 209 305	-65
Mistä	Vihje: korvaa laskurin summa ylempään so	
- kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutukseen	-91 /asukas	-1 690 507
- kunnan omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen	-186 /asukas	-3 455 322
- positiiviset erät (esim. lukiorahoitus, vammaiskorotukset, opistot, taidelaitokset, apv)		235 164
Kunnan valtionosuusrahoitus 2022	41 963 580	2 259
Momentti 28.90.35 Verotulomenetysten korvaus		
- verotulomenetysten korvaukset vuosina 2010-2022 (ml. takaisinperintä)	9 487 486	511
Kunnan valtionosuus ja verotulomen. korvaukset 2022	51 451 065	2 770
Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset		
Kotikuntakorvausmenot (-)	-388 842	
Kotikuntakorvaustulot (+)	260 977	
Kotikuntakorvaukset, netto	-127 865	
Kunnan valtionosuus, verotulomen. korvaus ja kotikuntakorvaukset 2022	51 323 200	2 763
	maksatus	4 276 933 €/kuukausi

Peruspalvelujen vos-tekijät VM:n sivuilta

Ennakollinen kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2022, yhteenveto															
VM/KA0 5.10.2021															
2021 kuntajako															
Valtionosuuspr		23,59 %													
Kuntien lkm:		293													
Kuntanumero	Kunta	Asukasmäärä 31.12.2020	Ikärakenne, laskennallinen kustannus	Sairastavuus, laskennallinen kustannus	Muut laskennalliset kustannukset yhteensä	Laskennalliset kustannukset yhteensä	Omarahoitus- osuus, €/as	Omarahoitus- osuus, €	Valtionosuus omarahoitusos uuden jälkeen (välisumma)	Lisäosat yhteensä	Valtionosuute en tehtävät vähennykset ja lisäykset, netto	Valtionosuus ennen verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta	Verotuloihin perustuva valtionosuuk sien tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	
	YHTEENSÄ	5 503 664	21 527 918 776	7 317 781 728	2 058 103 146	30 903 803 650	4 290,52	23 613 580 465	7 290 223 185	372 912 048	-500 992 338	7 162 142 895	790 639 060	7 952 781 955	
5	Alajärvi	9 419	42 141 172	16 944 380	2 493 642	61 579 193	4 290,52	40 412 408	21 166 786	414 264	-572 317	21 008 732	10 163 168	31 171 900	
9	Alavieska	2 517	11 579 025	5 299 283	526 061	17 404 369	4 290,52	10 799 239	6 605 130	61 678	-114 997	6 551 811	2 896 971	9 448 782	
10	Alavus	11 332	50 364 225	21 743 175	2 447 940	74 555 340	4 290,52	48 620 173	25 935 167	472 815	-950 294	25 457 688	12 187 968	37 645 656	
16	Asikkala	8 059	34 006 912	13 257 065	2 114 057	49 378 034	4 290,52	34 577 301	14 800 733	200 222	-233 170	14 767 784	4 146 546	18 914 330	
18	Askola	4 878	19 574 014	5 066 419	1 046 338	25 686 771	4 290,52	20 929 157	4 757 615	73 005	-194 741	4 635 879	1 507 224	6 143 103	
19	Aura	3 959	16 070 608	4 566 894	724 517	21 362 019	4 290,52	16 986 169	4 375 851	75 625	-352 526	4 098 949	1 916 494	6 015 443	
20	Akaa	16 391	67 542 559	20 880 568	2 961 281	91 384 409	4 290,52	70 325 913	21 058 496	350 125	-1 344 844	20 063 777	9 402 934	29 466 711	
46	Enonkoski	1 369	6 162 651	2 628 559	1 136 584	9 927 794	4 290,52	5 873 722	4 054 072	112 908	76 346	4 243 326	1 148 093	5 391 419	
47	Enontekiö	1 808	6 443 183	2 993 370	2 059 393	11 495 946	4 290,52	7 757 260	3 738 686	2 931 056	361 817	7 031 559	1 636 654	8 668 213	
49	Espoo	292 796	1 105 640 004	245 739 656	176 408 831	1 527 788 491	4 290,52	1 256 247 094	271 541 397	10 764 567	-39 062 343	243 243 620	-176 214 024	67 029 596	
50	Eura	11 483	49 087 591	15 320 590	2 666 821	67 075 003	4 290,52	49 268 041	17 806 962	418 959	-666 162	17 559 760	4 517 411	22 077 171	
51	Eurajoki	9 452	39 006 944	10 913 164	2 138 771	52 058 878	4 290,52	40 553 995	11 504 883	349 403	68 786	11 923 072	-2 605 438	9 317 634	
52	Evijärvi	2 408	10 647 420	4 865 281	681 704	16 194 405	4 290,52	10 331 572	5 862 833	84 771	-26 368	5 921 235	2 260 485	8 181 721	
61	Forssa	16 800	68 179 565	28 279 721	5 030 984	101 490 269	4 290,52	72 080 736	29 409 533	1 031 967	-945 241	29 496 260	10 048 227	39 544 486	
69	Haapajärvi	6 896	30 295 432	12 637 989	1 672 159	44 605 580	4 290,52	29 587 426	15 018 154	652 204	-521 488	15 148 870	6 808 900	21 957 769	
71	Haapavesi	6 667	30 064 114	12 910 532	1 853 718	44 828 364	4 290,52	28 604 897	16 223 467	793 051	-568 843	16 447 675	7 249 910	23 697 585	
72	Hailuoto	949	3 987 761	1 502 844	1 524 584	7 015 189	4 290,52	4 071 703	2 943 485	200 446	15 825	3 159 756	511 843	3 671 599	
74	Halsua	1 103	5 017 001	2 077 898	553 309	7 648 207	4 290,52	4 732 444	2 915 764	275 775	-31 911	3 159 627	1 133 245	4 292 872	
75	Hamina	19 877	81 580 487	31 601 299	6 122 045	119 303 831	4 290,52	85 282 666	34 021 165	602 039	-933 551	33 689 653	192 815	33 882 468	
77	Hankasalmi	4 782	20 993 194	9 207 116	1 303 792	31 504 102	4 290,52	20 517 267	10 986 836	310 466	-37 337	11 259 965	5 110 573	16 370 538	
78	Hanko	8 042	31 324 066	11 053 983	3 588 844	45 966 893	4 290,52	34 504 362	11 462 531	1 483 745	-299 335	12 646 941	-521 962	12 124 979	
79	Harjavalta	6 869	28 943 060	10 703 095	1 604 360	41 250 515	4 290,52	29 471 582	11 778 933	516 786	-487 510	11 808 209	-1 384 065	10 424 144	
81	Hartola	2 655	11 436 125	5 128 684	1 093 381	17 658 189	4 290,52	11 391 331	6 266 858	483 773	-239 454	6 511 177	1 960 957	8 472 134	
82	Hattula	9 389	37 902 452	10 248 802	1 488 507	49 639 760	4 290,52	40 283 692	9 356 068	182 275	-543 473	8 994 870	2 169 923	11 164 794	
	Yhteenveto	Lask. kustannukset IKÄRAKENNE		Lask. kustannukset MUUT		Lisäosat	Muut lis_väh	Verotuloihin perust tasaus		Kotikuntakorvaukset		Verokorvaukset		Perushinnat	(+)

Yhteenveto	Lask. kustannukset IKÄRAKENNE	Lask. kustannukset MUUT	Lisäosat	Muut lis_väh	Verotuloihin perust. tasaus	Kotikuntakorvaukset	Verokorvaukset	Perushinnat	+	...	◀
------------	-------------------------------	-------------------------	----------	--------------	-----------------------------	---------------------	----------------	-------------	---	-----	---

A person wearing a blue long-sleeved shirt is holding up the Finnish flag. The flag is partially visible, showing the white field with a blue cross and a white star. The person's arms are raised, and the flag is draped over their shoulders and arms. The background is a plain, light color.

**Peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee
tämän vuoden 25,67 prosentista 23,57
prosenttiin vuonna 2022, Kuntaliitto sanoo,
että valtionosuuksia leikataan, mutta kunnat
saavat kuitenkin enemmän rahaa.**

Miten se on mahdollista?

Katso ainakin
yhteenvedot:
Kuntatalousohjelma -
Valtiovarainministeriö
(vm.fi)

Miksi peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee?

- Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 25,67 prosentista 23,59 prosenttiin vuonna 2022. Yhteensä valtionosuusprosentti laskee 2,08 prosenttiyksikköä.
- Valtionosuusprosentissa on muutoksena huomioitu seuraavat tekijät:
 - Uudet ja laajenevat tehtävät (n. 116 milj. euroa), +0,30 %-yksikköä
 - Erillinen valtionosuuden korotus (245,7 milj. euroa), +0,80 %-yksikköä
 - Vuoden 2022 kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointi (-563,5 milj. euroa); -1,87 %-yksikköä
 - Vuosien 2016, 2018 ja 2019 indeksikorotuksiin liittyvien vähennysten (-168,5 milj. euroa) muuttaminen pysyviksi vähennyksiksi; -0,55 %-yksikköä
 - Kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen (-233,6 milj. euroa) muuttaminen pysyväksi vähennykseksi; -0,76 %-yksikköä
- Vuonna 2022 yli puolet valtionosuuden muutoksesta on momentin sisäistä teknistä muutosta, jossa aikaisemmin määräaikaisina pidetyt vähennykset on muutettu pysyviksi vähennyksiksi ja huomioitu valtionosuusprosentissa. Tämä momentin sisäinen tekninen muutos ei vähennä kuntien saaman valtionosuuden määrää.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan 13,1 mrd. euroa vuonna 2022

- Laskennallista valtionosuudet kasvavat 3,9 prosenttia.
- Valtionavustusten taso puolittuu vuodesta 2021.
 - Vuoden 2021 talousarvioon sisältyy mm. 1,6 mrd. euron valtionavustus koronatestauksen ja –jäljityksen kustannuksiin.
- Veromenetysten korvaukset kasvavat 12,4 prosenttia.
- Yhteensä valtionapujen taso alenee 0,9 mrd. euroa vuoden 2021 varsinaisesta talousarviosta.
 - Valtionapujen tasoa korottivat vuosina 2020 ja 2021 koronapandemian takia kunnille osoitettu lisätuki.
 - Vuoden 2022 talousarvioesitykseen ei sisälly enää koronatukitoimia kunnille.

Kuntien valtionavut hallinnonaloittain, milj. euroa

Milj. euroa	TA 2020	TA + LTA:t 2020	TA 2021	TAE 2022	Muutos % TA 2021–TAE 2022
Laskennalliset valtionosuudet	8 106	9 701	8 755	9 100	3,9 %
VM	7 074	8 652	7 698	7 985	3,7 %
OKM¹⁾	1 032	1 049	1 057	1 115	5,5 %
josta kuntayhtymien osuus	1 041	1 478	1 522	1 544	1,4 %
Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä	2 269	2 383	2 360	2 652	12,4 %
Valtionavustukset					
OM yhteensä	0	0	0	11	100,0 %
SM yhteensä	0	0	0	0	0,0 %
VM yhteensä	40	420	20	30	50,0 %
OKM yhteensä	238	382	286	264	-7,7 %
MMM yhteensä	4	6	4	4	0,0 %
LVM yhteensä	42	208	42	45	7,1 %
TEM yhteensä	196	230	247	211	-14,6 %
STM yhteensä	517	900	2 229	690	-74,6 %
YM yhteensä	61	97	61	57	-6,6 %
Valtionavustukset yhteensä, milj. euroa	1 099	2 243	2 889	1 313	-54,5 %
Valtionavut yhteensä, milj. euroa	11 474	14 326	14 004	13 065	-6,7 %

1) Kuntien laskennallinen osuus on arvioitu OKM:n hallinnonalan (ml. yksityiset) kokonaisuudesta.

Vuoden 2022 tehtävälaajennukset peruspalveluiden valtionosuuksissa (VM)

	Valtionosuudet (VM)	Valtionosuudet (VM)
	M€	€/as
Seulontaohjelman laajennus	+10	+1,8
Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen	+8,4	+1,5
Varhaiskasvatuksen tuki	+6,3	+1,1
Lastensuojelun henkilöstömitoitus	+4,8	+0,9
Sote-uudistukseen osallistuminen	+2	+0,4
Sairasvakuutuslain muutos	+1	+0,2
Lastensuojelun jälkihuolto-oikeuden yläikärajan nosto	+12	+2,2
Hoivahenkilöstön vähimmäismitoitus (0,7)	+43,7	+7,9
Oppivelvollisuuden laajentaminen	+2,8	+0,5
Sote-asiakasmaksulain muutos	+27,1	+4,9
Yhteensä:	+118,1	21,5

Tehtävälaajennukset korvataan 100 % valtionosuuskorotuksella.

Kuntaliiton kannanottoja valtionosuusmuutoksiin

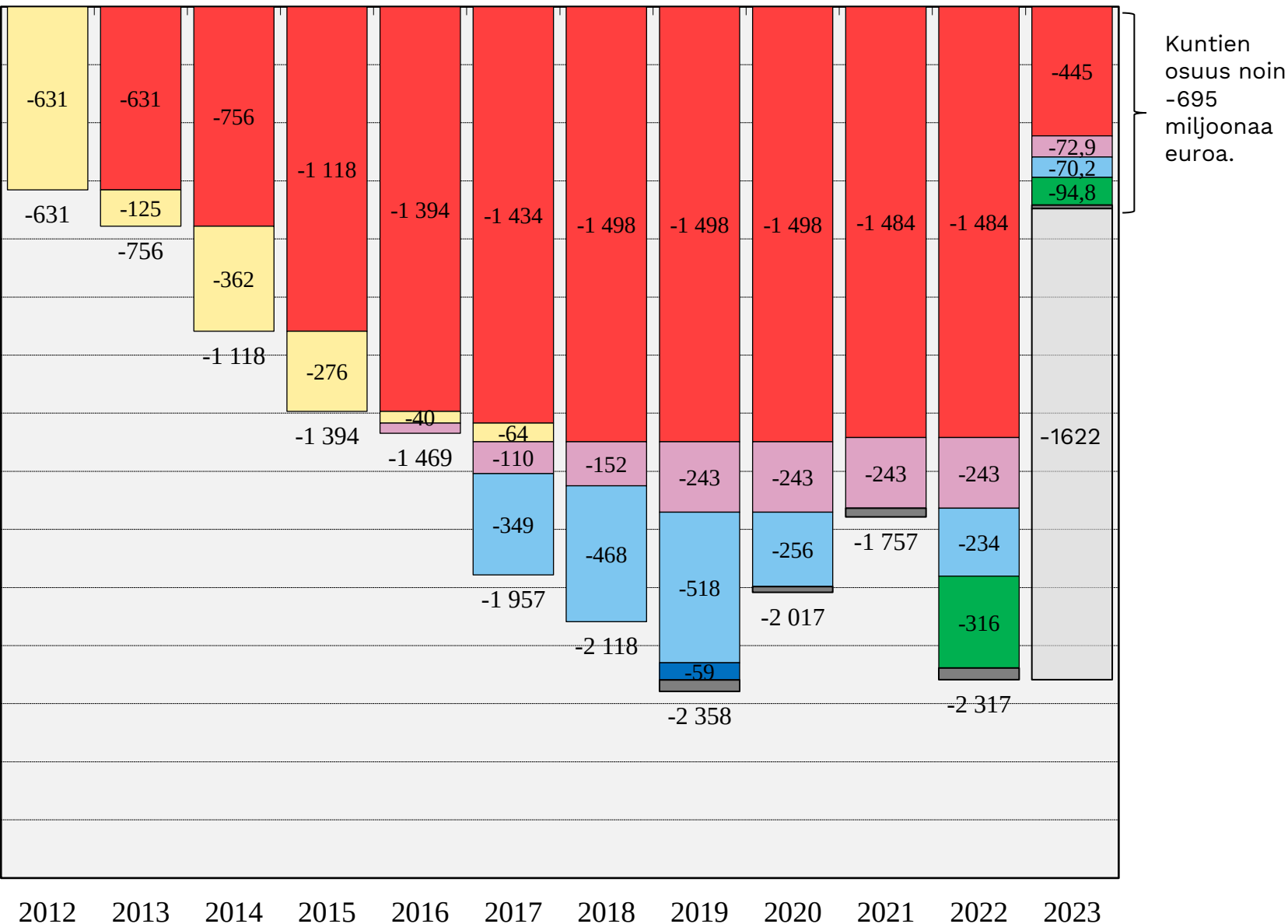
- Pysyviä leikkauksia ei voi perustella kertaluonteisilla tuilla
- Kustannustenjaon tarkistuksesta ei pitäisi luopua – on keskeinen periaate valtio-kunta –suhteessa, nyt luovutaan vuoteen 2025 saakka
- Kiky-leikkaus pysyväksi, vaikka perusteet puuttuvat
- Sote-muutuskustannusten korvaus kosmeettista
- Vuosi 2022 luo pohjan kuntien ja hyvinvointialueiden taloudelle – näkymä vuodesta 2023 alkaen huolestuttaa ja hämmentää kunnissa nyt voimakkaasti

Vuosien 2012-2023 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen milj. €

Lähde: Kuntaliitto
Päivitetty: 20.10.2021 MM

- Ko. vuoden uusi valtionosuusleikkaus
- Aikaisempien leikkausten kumulatiivinen summa
- Indeksikorotusten jäädyttäminen
- Kiky-sopimukseen perustuva leikkaus
- Kustannustenjaon tarkistuksen ylimääräinen kiky-leikkaus (59 milj. €)
- Digitalisaatorahan, harkkarien ja yhdistymisavustusten rahoitus (yht. 20-40 milj.€)
- Kustannustenjaon tarkistuksesta maksamatta jätetty osuus (316 m€)

Sote-uudistus huomioiden vuodesta 2023 alkaen

Pysyviä leikkauksia ei voi perustella kertaluonteisilla tuilla

Kustannustenjaon tarkistuksen yhteydessä tehtävä valtionosuusvähennys on pysyvästi valtionosuuden laskentapohjaan vaikuttava leikkaus. Sitä ei voi perustella kertaluonteisilla koronatuilla.

”Neutralisointi” = jätetään kunnille kuuluva raha antamatta

-564 + 248

= -316

**miljoonan euron
leikkaus
valtionosuuksiin**

Kustannustenjaon tarkistuksesta ei pitäisi luopua

On perusteltua, että kustannustenjaon tarkistusta täsmennetään ja tarkistusmenettelyn läpinäkyvyyttä lisätään. Tarkistuksiin liittyvän sahausliikkeen vähentämiseen liittyvät laskentatapamuutokset ovat myös kannatettavia.

Seuraava tarkistus tulisi kuitenkin vasta vuonna 2025. Kustannusjaon tarkistuksesta ei pitäisi luopua välivuosina ennen uudistuksen voimaantuloa.

**Laskentatavan
muutos on
pelkkää teoriaa
vuoteen 2025
saakka**

Kiky-leikkaus vie kunnilta 234 miljoonaa palkanmaksuvaraa

Kilpailukyky sopimuksen yhteydessä sovitut säästöt (työajanpidennys ja lomarahasäästöt) ovat poistuneet, mutta sopimukseen liitetty valtionosuusleikkaus jää kunta-valtio-suhteen pysyväksi heikennykseksi.

Kiky-leikkaus heikentää kuntien palkanmaksuvaraa samaan aikaan, kun julkisuudessa spekuloidaan kunta-alan muita sektoreita suuremmilla palkankorotustarpeilla, palvelutarpeet kasvavat ja henkilöstön saatavuus on vaikeutunut.

A person wearing a blue sweater is looking at a large stack of papers. The papers are white and appear to be official documents or forms. The person's hands are visible, resting on the papers. The background is a solid light blue color.

36 senttiä asukasta kohti ei paljon lämmitä

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta kunnille aiheutuvat muutuskustannukset tulee selvittää ja ne pitää korvata täysimääräisesti kunnille, koska uudistuksen valmistelu on kunnille uusi lakisääteinen tehtävä.

Kuntien talous heikkenee 2022, mutta pääasiallinen huolen aihe on, mitä tapahtuu rahoituspohjalle 2023 ja 2024

Tuskin koskaan on kuntien ollut näin vaikea ennakoida taloussuunnitelmavuosien avainlukuja

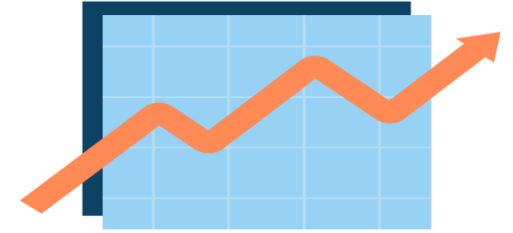
- Kunnista hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset ja tulopohja vasta arviolaskelmien varassa
- Vuoden 2022 talousarviotietojen varassa tehdään myös kunnallisveroprosenttiin tehtävä leikkaus
- Siirtyvät kustannukset ratkeavat kuitenkin 2022 toteuman perusteella
- Koronatilanne sotkenut sote-talouden ja sotkee sitä edelleen
- Ensi vuonna huomio on palveluiden siirrossa -> riskit sote-kustannusten hallitsemattomaan kasvuun ovat suuret
- Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee kuntien valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan sieltä

Valtionosuudet vuonna 1

- Miten valtionosuudet muotoutuvat 2023 – ?
 - Sote-rahoituslaskelmat keväältä, VM:n KTO:n painelaskelmakehikko lokakuulta
 - Niihin liittyvät epävarmuudet
 - Keväällä uudet laskelmat
 - Veroprosenttileikkauksen ajankohta ja perusteet – TP21 ja TA22 -> valtakunnalliset luvut -> veroprosenttileikkaus – laskentajärjestys: Sote-menot -> paljonko tarvitaan rahaa. 1. sote-sidonnaiset valtionosuudet, 2. osuus yhteisöverosta, 3. kunnallisveroa niin paljon kuin aukon paikkaamiseen tarvitaan
 - Veroennustepoikkeamat (maksuunpano vs. tilitys)
 - Valtionosuudet 2023 määräytyvät kevään siirtolaskelman ym. budjettipäätösten perusteella syksyllä 2022
 - Lopulliset valtionosuudet, kun TP22 tiedossa -> oikaistaan vuoden 2024 maksatuksissa
 - Jos soten siirtyvät kustannukset ovat suuremmat kuin veroprosenttileikkausta tehtäessä on laskettu, puuttuva raha otetaan kuntien valtionosuuksista, koska veroprosenttileikkausta ei tarkisteta.
 - Nyt siirtolaskelmaoletus on, että kuntiin jää valtionosuuksia n. 3,5 mrd.€

Sote-uudistuksen siirtolaskenta

Veroprosentin leikkaus koko maan tasolla

	6/2020	10/2020	5/2021
	mrd. €	mrd. €	mrd. €
Siirtyvät kustannukset	19,1	19,9	20,70
Leikattava yhteisövero	-0,56	-0,57	-0,67
Leikattava valtionosuus	-6,4	-6,5	-7,2
Kunnallisverosta leikattavaksi jäävä osuus (mrd. euroa)	-12,1	-12,8	-12,84
→ mikä johtaa kunnallisveron leikkaukseen ko. %-yksiköllä	12,63 %-yks	13,26 %-yks	12,39 %-yks

HUOM!

Kunnallisverosta leikattava prosenttiosuus on laskennan **lopputulos** – ei laskentaa ohjaava suure!

Prosentti siis muuttuu kustannusten, valtionosuuksien ja yhteisöveron muuttuessa.

Kuntakohtaisen valtionosuuden laskenta vuodelle 2023 ja eteenpäin

Kunnallisveroleikkaus on jäännöserä, mutta valtionosuudet lopullinen tasauserä

- Sote-siirtolaskelmissa kunnallisvero toimii ensi vaiheessa ns. residuaalieränä (=jäännöseränä), jolla siirtyvät kustannukset ja tulot tasataan koko maan tasolla. Samalla taataan kustannusneutraalisuus kuntien ja valtion välillä.
- Kun vuoden 2022 tilinpäätökset valmistuvat niin kunnallisveron leikkuuta ei enää muuteta, vaan mahdollinen loppuleikkaus/-lisäys kohdistuu valtionosuuksiin.
- Pykälissä tämä on epäselvästi kuvattu
- Lopullinen täsmäytys vuodesta 2024 tehdään valtionosuuteen lisäämällä tai leikkaamalla valtionosuutta tasasuuruisesti euroa asukasta kohti kaikissa kunnissa.
- Muutos voi mahdollisesti olla suurikin, joten valtionosuuden muutos otetaan huomioon vuosien 2024 ja 2025 maksatuksissa.
- Sekä kuntien että hyvinvointialueiden osalta tasainen tulojen ja kustannusten muutos olisi tavoiteltava tilanne.
- Valtionosuuteen tämä voidaan kohdistaa tasaus/vähennys-osioon tai pysyvänä muutoksena valtionosuusprosentin kautta.

Kuntatalousohjelman painelaskelmakehikko (VM)

Valitse kunta:

Koko maa (Manner-Suomi)

Valitse 1000 € tai €/as

1000 euroa

Koko maa (Manner-Suomi)

Tuloksen muodostuminen

Käyvin hinnoin	2019	2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	1000 €	1000 €		1000 €		1000 €		1000 €		1000 €		%	
Toimintakate	-30 356 935	-31 221 279	2,8 %	-31 628 588	1,3 %	-33 507 704	5,9 %	-12 949 853	-61,4 %	-13 202 793	2,0 %	-13 488 402	2,2 %
Verotulot	22 912 315	23 825 588	4 %	25 211 807	6 %	25 394 180	1 %	13 419 118	-47 %	12 816 298	-4 %	13 116 070	2 %
Kunnallisvero	19 142 606	20 124 065	5 %	20 530 258	2 %	21 379 736	4 %	9 866 352	-54 %	9 340 229	-5 %	9 520 930	2 %
Yhteisövero	1 902 907	1 956 930	3 %	2 575 749	32 %	1 974 144	-23 %	1 486 086	-25 %	1 387 478	-7 %	1 486 086	7 %
Kiinteistövero	1 866 802	1 744 593	-7 %	2 105 800	21 %	2 040 300	-3 %	2 066 680	1 %	2 088 591	1 %	2 109 055	1 %
Valtionosuudet	8 640 795	11 006 921	27 %	9 955 079	-10 %	10 544 843	6 %	3 459 446	-67 %	3 533 413	2 %	3 615 312	2 %
Rahoitustuotot/-kulut, netto	551 442	463 005		358 067		336 872		323 257		324 901		310 013	
Vuosikate	1 747 617	4 074 235		3 896 365		2 768 192		4 251 968		3 471 819		3 552 994	
Poistot	-2 305 725	-2 397 525		-2 350 568		-2 399 509		-2 404 752		-2 474 764		-2 544 776	
Satunnaiset erät, netto	394 017	79 448		0		0		0		0		0	
Tilikauden tulos	-164 091	1 756 158		1 545 797		368 683		1 847 216		997 055		1 008 218	

Rahoitus ja laskennallinen paine vero-% muutokseen

Vuosikate	1 747 617	4 074 235	3 896 365	2 768 192	4 251 968	3 471 819	3 552 994						
Satunnaiset erät, netto	394 017	79 448	0	0	0	0	0						
Tulorahoituksen korjauserät	-838 736	-449 939	-601 472	-601 472	-601 472	-601 472	-601 472						
Tulorahoitus, netto	1 302 898	3 703 744	3 294 893	2 166 720	3 650 496	2 870 347	2 951 522						
Investoinnit, netto	-2 733 057	-3 320 702	22 %	-3 847 914	16 %	-4 098 218	7 %	-3 716 735	-9 %	-3 807 998	2 %	-3 901 053	2 %

56 Toiminnan ja investointien rahavirt -1 430 159 383 042 -553 021 -1 931 498 -66 239 -937 651 -949 531

Kuntaliiton sivuilla ennakkolliset vuoden 2023 laskelmat ja muutosvaikutuksia

Ennakolliset valtionosuuslaskelmat 2023 ja muutosvaikutuslaskelmia

Muutoslaskelmat Kuntaliitto/OR

Laskelma kuntien valtionosuuksista vuonna 2023 sote-rahoituslaskelmien pohjalta

Lähteet: Soteuudistus.fi/rahoituslaskelmat (Kuntien rahoituslaskelmat, toukokuu 2021) ja OKM:n 27.7.2021 päätös opetus- ja kulttuuritoimen (okt) valtionosuuksista.

Sote-rahoituslaskelman perusteella laskettuja muutoksia

Kunta-nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2020	Peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan tasauksen)	Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (v. 2021 korjattu)	Veromenetyksen korvaus	Muutosrajoitin (uusi laskentatekijä)	Siirtymätasaus (uusi laskentatekijä)	Valtionosuudet yhteensä	Valtionosuudet €/as.	Peruspalveluiden valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan tasauksen) €/as.	Peruspalveluiden valtionosuus valtionosuuksista yhteensä %	Valtionosuuksien muutos 2022-23 yhteensä €	Muutos 2022-23 yhteensä €/as.	Muutos 2022-23 yhteensä %
	Manner-Suomi	5 503 664	2 509 066 832	3 617 548	761 300 005	-3 796 429	0	3 359 187 955	610	472	77,3 %	-7 245 611 571	-1 317	-68,3 %
5	Alajärvi	9 419	9 685 291	1 480 089	1 850 064	1 668 550	391 275	15 075 268	1 601	1 028	64,2 %	-23 936 051	-2 541	-61,4 %
9	Alavieska	2 517	3 083 297	-542 988	484 786	178 404	-112 237	3 091 262	1 228	1 225	99,7 %	-7 488 870	-2 975	-70,8 %
10	Alavus	11 332	10 616 480	-723 533	2 250 854	714 088	-364 083	12 493 807	1 103	937	85,0 %	-32 156 777	-2 838	-72,0 %
16	Asikkala	8 059	2 702 693	-869 888	1 292 532	1 600 880	1 790 647	6 516 863	809	335	41,5 %	-16 008 052	-1 986	-71,1 %
18	Askola	4 878	3 532 312	-287 017	710 792	-807 160	-546 577	2 602 349	533	724	135,7 %	-5 711 235	-1 171	-68,7 %
19	Aura	3 959	3 310 136	-18 544	593 208	135 749	-178 855	3 841 694	970	836	86,2 %	-4 201 625	-1 061	-52,2 %
20	Akaa	16 391	11 285 854	-2 647 536	2 446 996	-2 001 301	-1 985 063	7 098 951	433	689	159,0 %	-28 240 996	-1 723	-79,9 %
46	Enonkoski	1 369	1 050 156	-344 100	279 635	218 929	216 670	1 421 290	1 038	767	73,9 %	-4 593 515	-3 355	-76,4 %
47	Enontekiö	1 808	2 713 706	20 030	361 067	8 293	716 221	3 819 317	2 112	1 501	71,1 %	-6 106 999	-3 378	-61,5 %
49	Espoo	292 796	195 704 667	-7 359 791	26 271 772	65 436 034	12 974 285	293 026 967	1 001	668	66,8 %	140 099 196	478	91,6 %
50	Eura	11 483	5 656 706	-1 382 593	1 840 826	-161 375	-73 934	5 879 629	512	493	96,2 %	-21 188 617	-1 845	-78,3 %
51	Eurajoki	9 452	3 488 655	-1 017 618	1 609 016	-2 670 744	-3 630 840	-2 221 532	-235	369	-157,0 %	-16 034 909	-1 696	-116,1 %

Valtionosuustietoutta

- <https://www.kuntaliitto.fi/talous/valtionosuudet>
- <https://vm.fi/valtionosuuspaatoksia-ja-laskentatietoja>
- <https://soteuudistus.fi/rahoituslaskelmat>
- <https://www.tutkihallintoa.fi/kunnat/kuntien-tilanneseuranta/valtionosuudet/>
- <https://minedu.fi/rahoitus>
- <https://www.oph.fi/fi/valtionosuudet>

Sote-uudistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus

Hae sivustolta

Hae

Etusivu Uutishuone Uudistus lyhyesti **Hyvinvointialueet** Palvelujen kehittäminen Lainsäädäntö Toimeenpano Yhteystiedot

Soteuudistus / fi / Hyvinvointialueet / Rahoituslaskelmat

Hyvinvointialueet

Mikä on hyvinvointialue?

Hyvinvointialuekartta

Rahoituslaskelmat

Vaikutukset kuntiin

Pelastustoimen uudistus

Ohjaus ja vuorovaikutus

Kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat

Kaikki rahoituslaskelmat ovat edelleen alustavia ja niihin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta koronapandemian vaikutusten takia. **Laskelmia päivitetään vielä useampaan kertaan ennen lopullista laskentaa.** Lopullinen laskenta tehdään sote-uudistuksen voimaantuloa edeltävän vuoden tasossa.

Kuntien rahoituslaskelmat

Hyvinvointialueille siirtyvät sote- ja pelastustoimen kustannukset on laskettu kuntien vuoden 2021 talousarvioiden ja vuoden 2022 talousuunnitelmatietojen perusteella. Kuntien tulotiedot on päivitetty valtiovarainministeriön uusimpien arvioiden mukaan vuoden 2022 tasolle.

Tarkemmat laskentaperusteet sekä kunnittaiset ja kuntaryhmittäiset vaikutukset kuntien talouteen ilmenevät alla olevasta laskentataulukosta.

- Kuntien rahoituslaskelmat (excel), toukokuu 2021
- Kuntien rahoituslaskelmat (excel), 13.10.2020 hallituksen tarkentamin rahoitusperustein
- Kuntien rahoituslaskelmat (excel), lokakuu 2020
- Kuntien rahoituslaskelmat (excel), kesäkuu 2020

KUNTA LIITTO

SV EN

Ajankohtaista Mediale Kuntaliiton palvelut

Etsi sivustolta

Avaa valikko

Talous / Valtionosuudet / Valtionosuuslaskelmat / Valtionosuudet 2022

Laki ja hallinto >

Kehittäminen ja digitalisaatio >

Talous >

Opetus ja kulttuuri >

Sosiaali- ja terveysasiat >

Yhdyskunnat ja ympäristö >

Elinvoima ja työllisyys >

Osallistuminen ja vuorovaikutus >

Tietotuotteet ja -palvelut >

Kunnat ja kuntayhtymät >

Kuntaliitto >

12.11.2021 [Pä svenska](#)

Valtionosuudet 2022

(Päivitys 12.11.2021)

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksissa vuoden 2021 valtionosuustiedot 27.10.2021 opetushallituksen raportin mukaisena. Päivityksessä muutos aiempaan vain yhden kunnan tiedoissa ja vaikutus koko maan tasolla n. 118.000 €. Kuntakohtaisen vuotta 2022 koskevan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusarvion voi tehdä tuoreimmilla tiedossa olevilla oppilas- ja väestötiedoilla käyttäen valtionosuuslaskuria.

(Päivitys 8.10.2021)

Valtionosuuslaskuri päivitetty VM:n 5.10. julkaisemia ennakkollisia valtionosuustietoja vastaavaksi.

(Päivitys 7.10.2021)

Vuoden 2022 ennakkolliset valtionosuuslaskelmat

Vuoden 2022 ennakkolliset kuntakohtaiset valtionosuuslaskelmat löytyvät excel-tiedostona sivun alareunasta. Tiedosto on päivitetty 7.10.2021 ja on tiivistelmä [valtiovarainministeriön julkaisemista peruspalvelujen valtionosuuslaskelmista](#) ja [hallituksen budjettiesitykseen](#) ja [kuntatalousohjelmaan](#).

Vastuualueet + Ajankohtaista Hankkeet ja säädösvalmistelu Julkaisu Ministeriö Yhteystiedot

VALTIOVARAINMINISTERIÖ / FI / VASTUUALUEET / KUNTA-ASIAT / KUNTATALOUS / VALTIONOSUUDET JA KOTIKUNTAKORVAUKSET / KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUS / VALTIONOSUUSPÄÄTÖKSIÄ JA NIIHIN LIITTYVIÄ LASKENTATietoja

Valtionosuuspäätöksiä ja niihin liittyviä laskentatietoja

Vuosi 2022

[Ennakkolliset valtionosuuksien laskentatiedot vuodelle 2022](#) (päivitetty 5.10.2021)

KUNTA LIITTO

The background is a vibrant, abstract composition. A large, bright yellow area occupies the upper left and center, with a diagonal brushstroke of white and red paint running across it. The right side features a complex pattern of red and white splatters, with some blue and orange accents. The text 'KUNTA LIITTO' is centered in a bold, purple, serif font.

KUNTA LIITTO

SOTE-uudistus ja raha-asiat

Taloustorstai 25.11.2021

Mikko Mehtonen

Miten sote-uudistus muuttaa kuntien taloutta?

Sote-uudistus ja kuntien rahoitus

TULOT

Verotulot

48 %

Valtionosuudet

22 %

Toiminnantuotot

19 %

Lainanotto

7 %

MENOT

Sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimi

49 %

Opetus ja kulttuuri

31 %

Muut palvelut

14 %

Hyvinvointialueet

Katso myö...

Jaa

Katso: YouTube

Miksi laskelmat muuttuvat kokoajan?

Siirtolaskelmat ovat toistaiseksi **ENNUSTEITA**

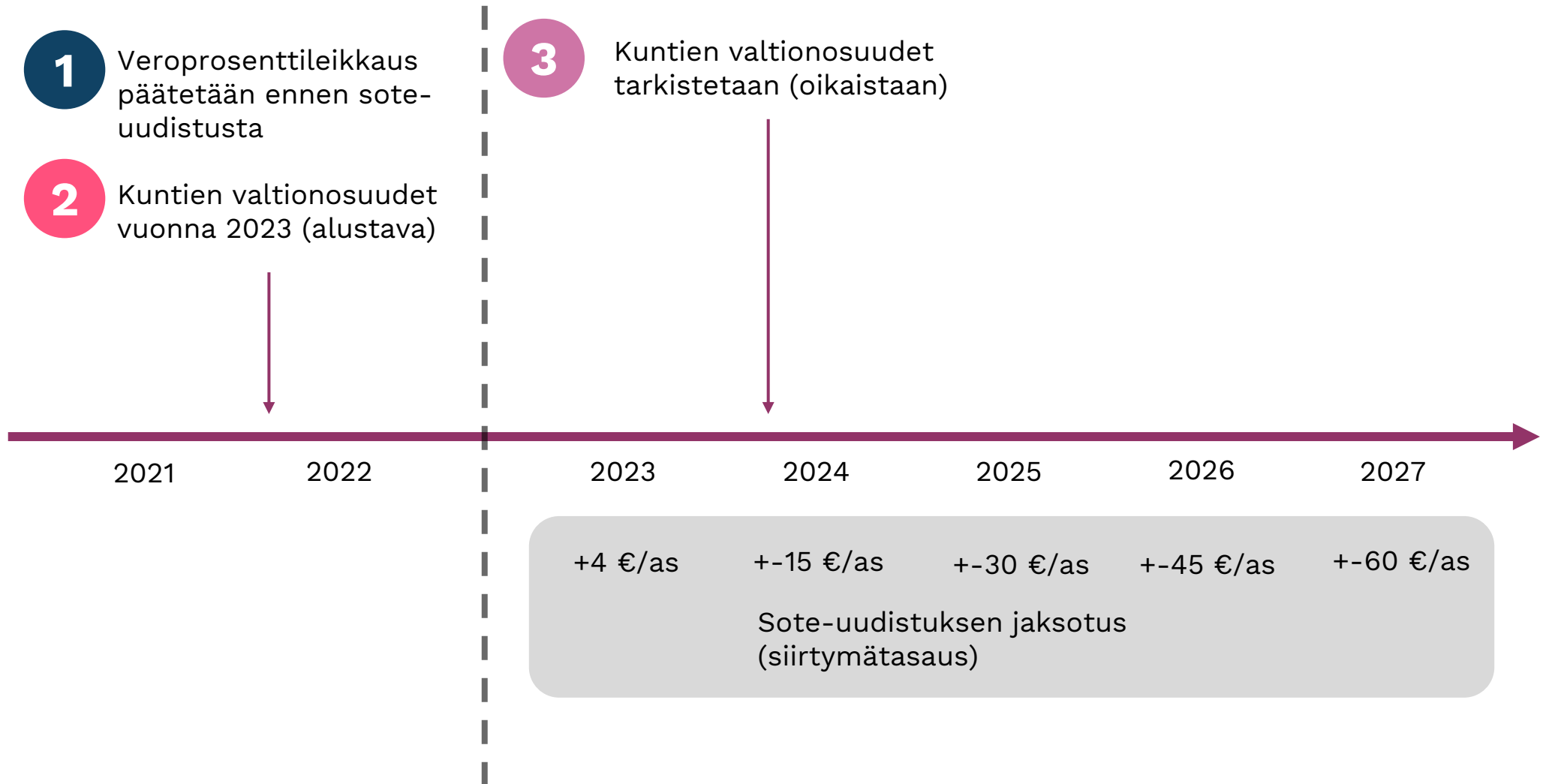
1) Verotuloennuste

- maksuunpantu kunnallisvero siirtohetkellä
- veroprosenttileikkauksen suuruus

2) Kustannusennuste

- Sote-kulujen kehitys
- Korona, hoitovelka yms.

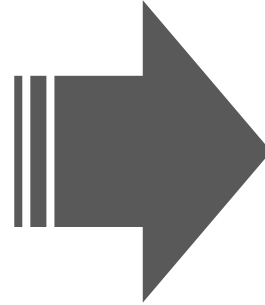
Lopulliset laskelmat: milloin?

Sote-uudistus, rahoituslaskelmat ja tietopohja

- Veroprosenttileikkaus (koko maan tasolla):
 - Lopullinen laskelma: TA22
- Kuntakohtaiset laskelmat, uuden kunnan valtionosuus
 - Alustava laskelma: TP21 + TA22
 - Lopullinen laskelma: TP21 + TP22
- Keskiöissä kustannustiedot vuodelta 2021 ja 2022
- Taloustiedot raportoidaan vuodesta 2021 alkaen Kuntatieto-ohjelman luokituksilla
 - Uusi palveluluokitus
 - Siirtyvien ja kuntaan jäävien palveluiden nettokustannukset

Kuntien talousarviokysely:
viikko 49
-> 10.1 asti

HUOM!

Kaupunkien ja kuntien
tässä kyselyssä antamia
tietoja käytetään

sote-

laskelmissa!

Webinaari: Hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien talousarviokysely kunnille

Keskiviikko 8.12.2021 klo 13.00 – 15.00 VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtiovarainministeriö ja Tilastokeskus toteuttavat kunnille kyselyn hyvinvointialueille siirtyvien sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen nettokustannuksista vuosilta 2021 ja 2022. Tilaisuudessa esitellään kyselyn sisältö ja täsmennetään taloustietojen raportointiin liittyviä erityiskysymyksiä.

Soten eteneminen

Sote-uudistus

Kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat

Kaikki rahoituslaskelmat ovat edelleen alustavia ja niihin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta koronaepidemian vaikutusten takia. **Laskelmia päivitetään vielä useampaan kertaan ennen lopullista laskentaa.** Lopullinen laskenta tehdään sote-uudistuksen voimaantuloa edeltävän vuoden tasossa.

Kuntien rahoituslaskelmat

Päivittyvätkö laskelmat
huhtikuussa 2022?
Veroprosenttileikkaus,
milloin?

itetty vuoden 2019
kustannukset on
o maan vuoden 2020
aan.

een ilmenevät alla

vien ja
2020 tasoon.

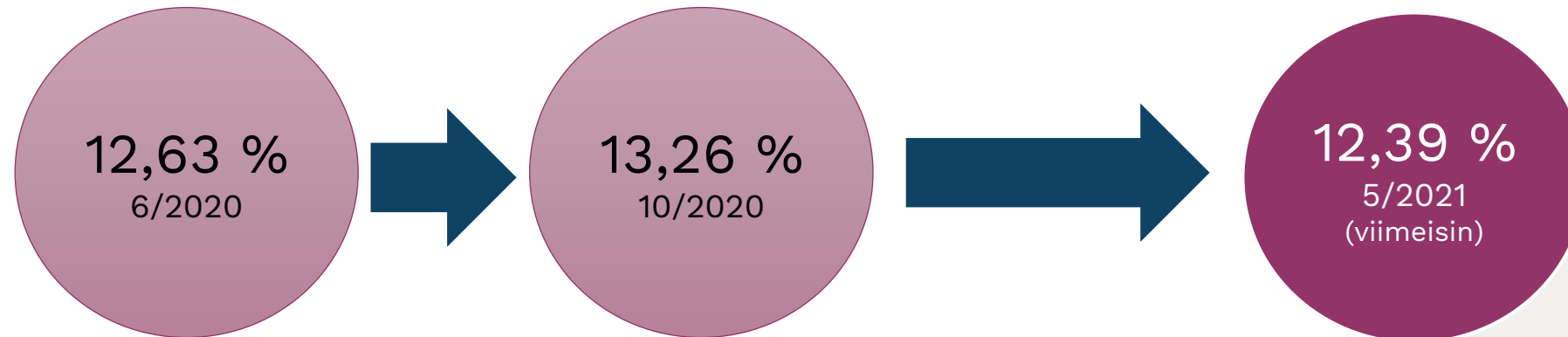
Kuntien
alueiden

onja sekä
maaraytymistekijät. Syys-lokakuussa tehdään tarkistus kustannusponjaan toteutuneen tiedon perusteella.

- Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat (excel), joulukuu 2020, laskelma sisältää lopulliset määräytymistekijät
- Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat (excel), 13.10.2020 hallituksen tarkentamin rahoitusperustein
- Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat (excel), lokakuu 2020

Tuloveroprosentin leikkaus

Veroprosenttileikkaus toteutetaan yhtä suurena kaikille kunnille. Perusteena tälle on se, että veronmaksajan asema pitäisi säilyä alueellisesti samana. Eli verotus ei saisi kiristyä uudistuksen seurauksena.

Veroprosenttileikkauksen suuruus on vaihdellut huomattavasti eri laskentakierrosten välillä. Tämä vaikeuttaa talouden suunnittelua. Lopullinen laskelma tulossa näillä näkymin huhtikuussa 2022.

Laskelmia valtionosuuksien budjetoinnin tueksi

Tuloksen muodostuminen										
Käyvän hinnan	2019		2020		2021		2022		2023	
	1000 €		1000 €		1000 €		1000 €		1000 €	
Toimintakate	-30 356 935		-31 221 279	2,8 %	-31 628 588	1,3 %	-33 507 704	5,9 %	-12 949 853	-61,4 %

KTO painelaskelmat (VM)

8.10.2021, Kuntaliitto / Mikko Mehtonen, Lähde: VM

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2022	
Ennakoarvio 8.10.2021. Laskuria päivitetään syksyllä 2021 valtion talousarviovalmistelun edetessä.	

Valtionosuuslaskuri (KL)

Taulukon täyttöohje	VMI/KAO 12.5.2021
Valittu kunta:	Akaa
Lisätiedot: Suomen asukasluku	16 391
Simulaatio kuvaa kuntan puolesta laittamalla haluttu prosenttimuutos (+/-)	
	0.00 %

VOS-simulaattori (VM)

Rahoitus ja laskennalliset	Kunta:	Simuloi sote-kustannukset
Vuosikate		
Satunnaiset erät, netto	Asukasluku 31.12.2020:	
Tulorahoituksen korjauserä		
Tulorahoitus, netto	YHTEENVETO	Tasapaino 2023
Investoinnit, netto		
	Kunnan peruspalvelujen	
Toiminnan ja investointien		
	Ikärakenne	Tasapaino 2027
Toiminnan ja investointien rahavirran laskennallinen veroprosentin muutokseen (%-yks.)	Sairastavuus	Tasapainon muodostuminen
Lainakanta	Muut laskennalliset kassavarat	Muutosrajoittimen vaikutus
Kassavarat	Kunnan laskennalliset kustannukset	
Nettovelka		

Kunnan tuloslaskelma ja skenaario vuodesta 2023 eteenpäin						
Jakoavain on kuntien tueksi laadittu apuväline. Lähtötiedot on tarkoitettu taloussuunnittelun ja laskennan pohjaksi, ne ovat suuntaa antavia.						
Versio: tiedot 12.5 (14.10 päivitetty tekstikuvausta ja muutosraj © Suomen Kuntaliitto 2021						
(Luvut 1000 euroina)		Lähde: Tilastokeskus(tp- ja väestötiedot), VM(siirtokorvaukset) ja Kuntaliitto(muut)				
Valitse kunta:		Vanha kunta			Jusi kunta (2023)	
Manner-Suomi						
Asukasluku 31.12.2020:						
5 503 664						
Toimintatuotot (sis. Sisäiset)	#JAKO/0!	JAKO/0!		#JAKO/0!		
siitä: Myyntituotot		0		0		
siitä: Maksutuotot						
siitä: Tuet ja avustukset						
siitä: Muut toimintatuotot						
Valmisteveraston muut						
Valmistus omaan käyttöön						
	#JAKO/0!	#JAKO/0!		#JAKO/0!		
Toimintakulut	0	0		0		
siitä: Henkilöstökulut (sisällytetty)	0	0		0		
siitä: Palkat ja palkkiot						
siitä: Henkilösivut						
siitä: Palvelujen ostot						
siitä: Aineelliset vahingonkorvaukset						
siitä: Avustukset						
siitä: Muut toimintakulut						

Jakoavain (KL)

SAKU Samankaltaiset kunnat

...

Samankaltaiset kunnat (SAKU)

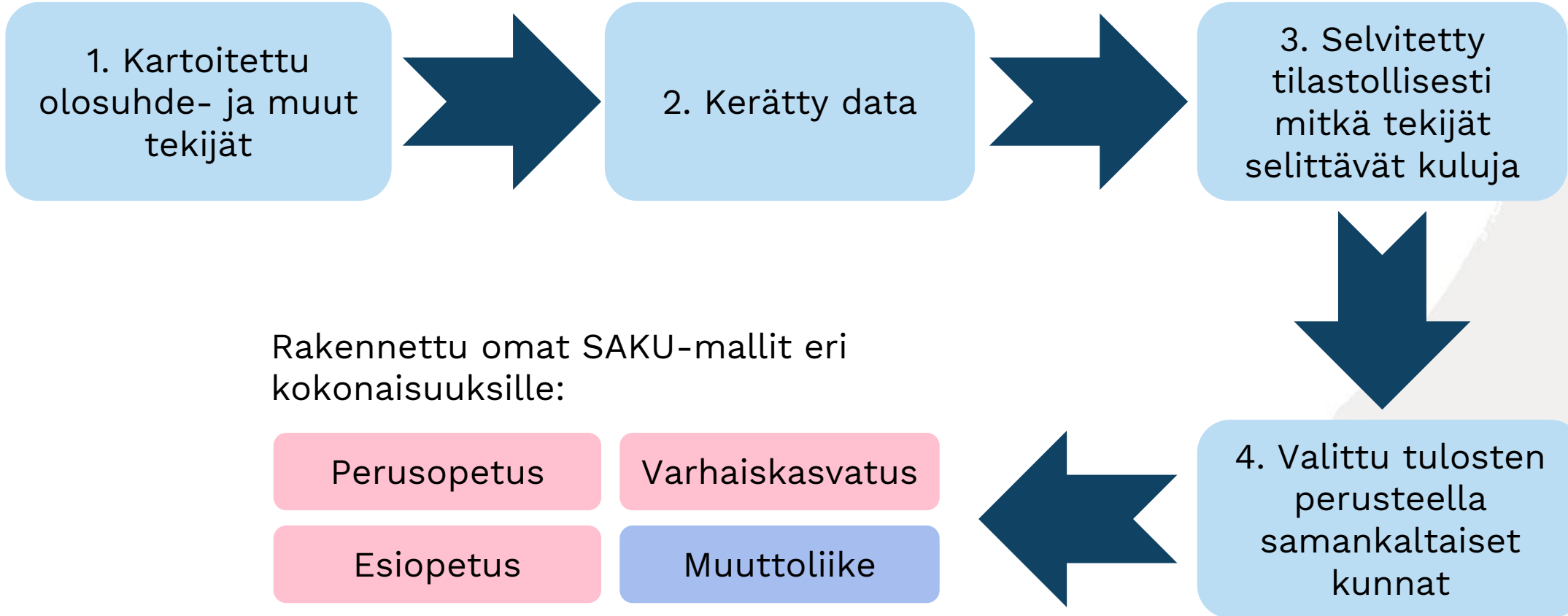
- SAKU on Kuntaliiton tutkimushanke, jossa selvitetään tilastollisen menetelmän avulla mitkä ja miten eri tekijät selittävät kuntien kustannuseroja
- Tulosten perusteella jokaiselle kunnalle valitaan samankaltaiset kunnat, joihin omia kustannuksia on mielekästä verrata
- SAKU-hanke tarjoaa:
 - Tietoa eri tekijöiden kustannusvaikutuksista
 - Kunnille tiedon samankaltaisista kunnista
 - Pohjaa tehokkuusvertailulle
 - Eväitä rahoitusjärjestelmän kehittämiseen

DATA

KUSTANNUKSET

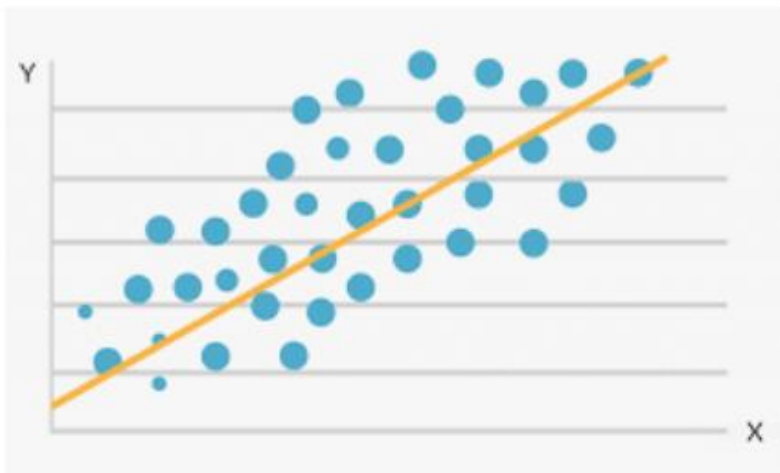
VERTAILUKELPOISUUS

Mitä SAKU hankkeessa on tehty?

Tilastollinen selvitys

- Tilastollinen selvitys perustuu regressioanalyysiin
- Regressioanalyysi on kvantitatiivinen monimuuttujamenetelmä, jossa selitettävää muuttujaa (kuntien kustannukset) selitetään useilla eri muuttujilla samanaikaisesti
- Regressioanalyysi:
 - Karsii pois ne muuttujat jotka eivät selitä kustannuseroja
 - Kertoo kuinka paljon malliin jäävät muuttujat selittävät kustannuseroja

Tilastollinen selvitys

- Regressioanalyysissä on huomioitu:
 - 1) päätöstekijät (kunnat voivat vaikuttaa)
 - 2) olosuhdetekijät (kunnat eivät voi vaikuttaa)
- Malleissa hyödynnetään alueellista ja ajallista vaihtelua selittävien tekijöiden vaikutusten estimoimiseksi
 - Kuntakohtainen aineisto vuosilta 2015-2019
- Kustannuksia selitettiin lukuisilla muuttujilla:
 - Opetuksen malleissa 29-34 selittävää tekijää
 - Muuttoliikemallissa 47 selittävää tekijää
- Selittäviä tekijöitä löytyi alkukartoituksissa enemmänkin mutta kaikkiin ei löydetty dataa
- Regressioanalyysin ja datan keruun toteutti Tempo Lecon

Avaa valikko

[Talous](#) / [Tuotteet talousjohtamisen tueksi](#) / Samankaltaiset kunnat SAKUTuotteet talousjohtamisen
tueksi

8.11.2021

Samankaltaiset kunnat SAKU

Taloustorstai

Kustannusrakenne

Valtionosuuslaskuri

Kustannuslaskentaoppaan
Excel-taulukot

Verotulojen ennustekehikko

Tunnusluku ja palvelutoiminnan
nettokustannukset

Tutkimushanke

Samankaltaiset kunnat SAKU

Mitä SAKU hankkeessa on tehty?

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/tuotteet-talousjohtamisen-tueksi/samankaltaiset-kunnat-saku>

Varhaiskasvatuksen SAKU

Varhaiskasvatus kunnan kustantama								
Päivitetty: 11.11.2021								

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/tuotteet-talousjohtamisen-tueksi/samankaltaiset-kunnat-saku>

KUNTA LIITTO

Kestävä kuntatalous verkostohanke 2022 - 2024

Taloustorstai 25.11.2021

Kuntatalouden muutosten vuodet 2022 -2024

Sote, työllisyyspalvelut, verotus,
valtionosuudet? Elinvoima,
väestönmuutos, palveluverkko?

Kestävä kuntatalous verkostohanke

- ✓ Tarjoaa asiantuntijoiden ja vertaiskuntien tukea kuntien strategiseen johtamiseen ja kestävän kuntatalouden edistämiseen
- ✓ Verkostohankkeen ilmoittautuminen, juha.koskinen@fcg.fi
- ✓ Hinta per vuosi osallistuvalle kunnalle
 - ✓ Alle 10 000 asukasta, 7 500 euroa per vuosi
 - ✓ 10 000 – 30 000 asukasta, 8 500 euroa per vuosi
 - ✓ 30 000 – 50 000 asukasta, 9 500 euroa per vuosi
 - ✓ Yli 50 000 asukasta, 10 500 euroa per vuosi
- ✓ Suuremmille kunnille korotettua osallistumismaksua vastaavasti enemmän kuntakohtaisia konsultointi- ja analyysipäiviä
- ✓ Yhteinen aloitus maalis-huhtikuussa 2022

Verkostohankkeen keskeiset näkökulmat

Tasapainottamisen keinot

Hankkeessa tarkastellaan talouden tasapainottamisen ja tasapainossa pysymisen laajaa keinovalikoimaa.

Talouden tilannekuva

FCG:n ja kumppaniverkoston laatima ajankohtainen talouden tilannekuva päätöksenteon tueksi.

Kunnan strateginen talous

Kuntakohtaisessa osiossa laaditaan kehittämissuunnitelma kunnan talouden kestävyydelle. Ohjelma tukee kunnan omia strategisia linjauksia.

Suuret murrokset

Tukea kunnan omille toimille sote-uudistuksen toteuttamisessa sekä työllisyys-palveluiden siirtoon valmistautumisesta. Verkostokunnat pääsevät ensimmäisten joukossa testaamaan FCG:n ja Kuntaliiton muutostuen palveluita.

Yhteinen työ

Hanke antaa puitteet samoja haasteita kohtaavien kuntien väliselle keskustelulle

Talouden ennakointi

Ajankohtaisen tilannekuvan pohjalta luodaan malli, jolla kunnan taloutta ennakoitaan eri vaihtoehdoissa.

Verkoston anti osallistujakunnalle

Tilannekuva-analyysi

Analyysi kunnan talouden ja toiminnan asemasta sekä kehityksestä sote-uudistuksen muutosaikana.

Analyysi koostuu nykytilakartoituksesta ja valituista ennusteista. Johtopäätöksinä tunnistetaan vahvuuksia ja haasteita talouden tasapainon kannalta. Analyysi päivitetään ainakin kerran hankkeen aikana.

Verkostoseminaarit

Kuusi verkostoitumistapahtumaa viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Seminaareista kolme järjestetään virtuaalisena ja yksi seminaari vuodessa järjestetään tilanteen sallimalla tavalla live-tilaisuutena.

Aiheet ajankohtaisten kuntatalouteen vaikuttavien teemojen mukaisesti.

Organisaation oma kehittäminen

Hankkeessa tehdyn tilannekuva-analyysin pohjalta tehdään yhdessä kunnan kanssa tavoitteellinen suunnitelma kunnan talouden kehittämiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan kunnan taloutta on kestäväälle tasolle kunnan kanssa sovittavalla aikavälillä.

Kvartaalitapaamiset

Kvartaaleittain toteutettavat luottamukselliset etätapaamiset osallistujakuntien yhteyshenkilöille ja muille työntekijöille. Perehdytään valtakunnalliseen muutostilanteeseen, kuntien kehittämissuunnitelmiin ja haetaan yhdessä hyviä käytäntöjä kestäväen kuntatalouden kehittämiseksi. Tarpeen mukaisesti tapaamiset voidaan toteuttaa myös pienryhmissä.

Kunnan oman kehityksen tukeminen verkostossa

Aloitusvaihe

Hankkeen aloitusvaiheessa käydään kuntakohtaiset haastattelut kunnan omista tarpeista ja toiveista hankkeen sisällölle. Hankkeessa käytettävissä olevien asiantuntijoiden osaamista jaetaan kunnalta saatujen toiveiden pohjalta

Kunnan kehitystyö

Tavoiteasetannan jälkeen aloitetaan kunnan omat kehittämistoimet. Kehittämistoimenpiteiden seuranta tehdään aktiivisesti. Sovitaan hankkeen seuraavien vuosien tilaisuudet ja päivitetään tilastoaineisto tarvittavilta osin.

25.11.2021

Kunnan kehittämissuunnitelma

FCG toimittaa tilannekuva-analyysin kunnan käyttöön. Analyysi esitellään kunnan toivomalla tavalla. Analyysin pohjalta kunnalle laaditaan kehittämissuunnitelma asioista, joihin halutaan vaikuttaa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Kunnan tulevaisuuteen valmistautuminen

Tarkistetaan sovittujen kehittämistoimenpiteiden toteutuminen ja päivitetään tavoitteita tarpeen mukaisesti. Päivitetty konsultin analyysi esitellään sovittavalla tavalla päättäjille.

Kuntien oma kehittämissuunnitelma

- ✓ Uudessa Kestävä kuntatalous verkostohankkeessa hyödynnetään vuoden 2021 Keku-hankkeessa mallinnettavaa kuntatalouden kestävyiden mallia
- ✓ Mallissa tarkastellaan kunnan mahdollisuudet tulojen lisäämiseen ja menojen vähentämiseen, mutta myös kunnan mahdollisuudet sopeutua suuriin kuntatalouden muutoksiin, sote-uudistukseen ja työvoimapalveluiden uudelleen järjestelyihin
- ✓ Tarkastelussa huomioidaan kuntakonserni kokonaisuudessaan
- ✓ Kehittämissuunnitelman taustalla on kuntakohtainen tilanneanalyysi, jossa myös vertaisarvioidaan kuntia väestörakenteen, kokoluokan, sijainnin ja elinkeinorakenteen näkökulmasta.
- ✓ Tilanneanalyysissä nousseita teemoja tarkennetaan kehittämissuunnitelman vaatimalla tavalla

Kestävä kuntatalous verkostohanke

- ✓ Tarjoaa asiantuntijoiden ja vertaiskuntien tukea kuntien strategiseen johtamiseen ja kestävän kuntatalouden edistämiseen
- ✓ Verkostohankkeen ilmoittautuminen, juha.koskinen@fcg.fi
- ✓ Hinta per vuosi osallistuvalle kunnalle
 - ✓ Alle 10 000 asukasta, 7500 euroa per vuosi
 - ✓ 10 000 – 30 000 asukasta, 8500 euroa per vuosi
 - ✓ 30 000 – 50 000 asukasta, 9500 euroa per vuosi
 - ✓ Yli 50 000 asukasta, 10 500 euroa per vuosi
- ✓ Suuremmille kunnille korotettua osallistumismaksua vastaavasti enemmän kuntakohtaisia konsultointi- ja analyysipäiviä
- ✓ Yhteinen aloitus maalis-huhtikuussa 2022

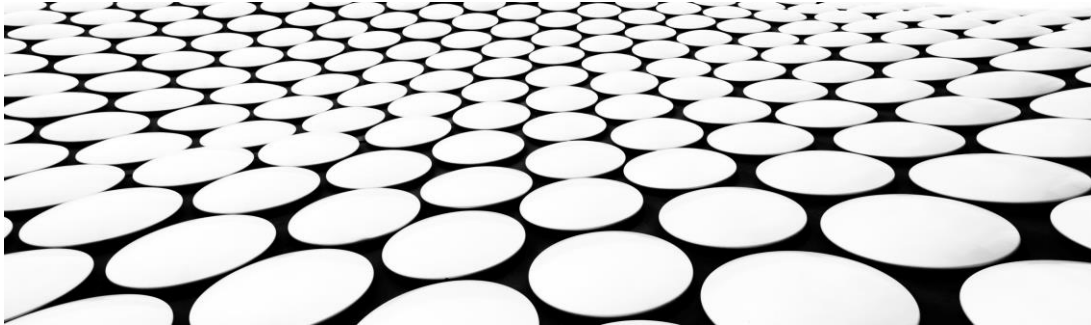

FCG.

Hyvän elämän tekijät

TALOUSTORSTAI 25.11.2021

MAHDOLLISUUKSIEN HYÖDYNTÄMINEN JA UHKIEN ENNALTAEHKÄISY

- IA Insight Public Oy
- Jani Heikkala & Markus Kiviaho

MAHDOLLISUUKSIEN JA UHKIEN ARVIOINTI JA HALLINTA

SITRA

SITRAN SELVITYKSIÄ 139

MARRASKUU 2018

KESY, SOTKUINEN VAI PIRULLINEN ONGELMA?

Tiedon käyttö yhteiskunnallisessa päätöksenteossa

Harri Raisio, Harri Jalonen, Petri Uusikylä

TOIMINTAKULTTUURIMME KEHITTYNEISYYS?

- Mitä ymmärrämme mahdollisuudella ja uhalla?
 - Muutos, tapahtuma tai olosuhde, joka mahdollistaa kehittämisen vai joka uhkaa esimerkiksi toiminnan tuloksellisuutta
 - Onko meillä yhteinen ymmärrys ja tavoite, johon pyrimme?
- Mahdollistavan kehittämisen toimintakulttuuri?
 - Tavoitteena kuntalaisten palvelutarpeisiin vastaaminen
 - Perustana ongelman eri näkökulmien analysointi, riippuvuuksien tunnistaminen
 - Kehittäminen perustuu henkilöstön asiantuntemuksen hyödyntämiseen, on avointa, läpinäkyvää ja jatkuvaa

TUNNISTETTUJA MAHDOLLISUUKSIA JA UHKIA

- Palveluiden ja prosessien kehittäminen hyvinvointihyötyjen saavuttamiseksi
 - Henkilöstön asiantuntemuksen hyödyntäminen
 - Muutoksen aikaansaaminen yhteistyössä ja ajan osoittaminen
 - Teknologiset ratkaisut osana toimintapojen uudistamista
 - Ratkaisuja ongelmiin, odotusten realistisuus
- Elinvoiman edistäminen ja kunnan toiminta markkinoilla
 - Alueen elinvoiman edistäminen
 - Investoinnit ja julkiset hankinnat
 - Kilpailuneutraliteetin varmistaminen
- Kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoimaisuuden edistäminen
- Kunnan toiminnan vastuullisuus ja laillisuus
- Kuntakonsernin toiminnan tuloksellisuus ja taloudellinen asema

MAHDOLLISUUKSIEN HYÖDYNTÄMISEN TULOKSELLISUUS

- Tunnistammeko ja teemmekö ratkaisujamme yhteistyössä kokonaisuuden, siihen liittyvien olosuhteiden ja keskinäisriippuvuuksien ymmärryksen (analyysin) perusteella?
- Ratkaisuihimme liittyy usein vastuullisuuteen ja toimintatapoiin liittyviä epävarmuuksia ja menettelytapasäännöksiä.
- Teemmekö ratkaisumme läpinäkyvästi epävarmuudet ja menettelytapasäännökset huomioiden?
- Aiheutuuko toimintakulttuuristamme todennäköisiä toiminnallisia, taloudellisia tai laillisuuteen liittyviä uusia uhkia, jotka olisivat olleet vältettävissä?

IA INSIGHT PUBLIC OY

Julkisen sektorin sisäistä tarkastusta tarvitseville toimijoille uusi ja innovatiivinen yhteisö, jossa julkisen hallinnon sisäisen tarkastuksen asiantuntijat kerääntyvät yhteen parhaiden ratkaisujen löytämiseksi kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden määräysvaltaan kuuluvien yhteisöjen, hyvinvointialueiden, valtion virastojen ja laitosten sisäiseen tarkastukseen, riskienhallintaan ja valvontaan.

Tarjoaa objektiivisia ja riippumattomia sisäisen tarkastuksen palveluita sekä hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutus- ja konsultointipalveluita niin luottamushenkilöille kuin viranhaltijoille. Lisäksi yhtiö avustaa sisäisen ilmoituskanavan perustamisessa, toimintamallin luomisessa ja tuottaa ilmoitusten käsittely- ja tutkintapalveluita.

Ohjaa ja tukee riskien arviointeja sekä sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan selonteiden edellyttämien arviointien suorittamista ja kehittämistä hyödyntäen tarkoitukseen kehitettyä sovellusta.

Talouden koulutustarjontaa - Alkuvuosi 2022

Taloustorstai 25.11.2021

FCG.

Tulossa alkuvuodesta 2022

Kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöspäivät

- 12.1.-13.1. (webinaari)

Whistleblowing-kanavan käyttöönotto kunnissa ja kuntayhtiöissä – näin pääset liikkeelle

- 17.1. (webinaari)

RAFO 2022, Rahoitus- ja johtamisfoorumi

- 9.2.- 10.2, Tampere

FCG Talouden aamukahvit: Tilintarkastajan havaintoja tilinpäätöksestä

- 10.2. (webinaari)

Kuntien automatisoitu talousraportointi tilivuodelta 2021 - keskiössä tilinpäätöstä täydentävät tiedot

- 31.3. (webinaari)

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutus

FCG.

Hyvän elämän tekijät

Taloustorstai

**Äänestä parasta
Asiaa taloustavarasta –
haastevideota
Taloustorstain verkkosivuilla**

Seuraava
Taloustorstai
10.2.2022
klo 9.00

Tervetuloa!

